

LETNO POROČILO KNJIŽNICE LAŠKO ZA LETO 2022

Pripravil
Matej Jazbinšek

Laško, februar 2023

Letno poročilo Knjižnice Laško za l. 2022 je sprejel Svet Knjižnice Laško na 4. seji _____.

I SPLOŠNI DEL	3
II POSEBNI DEL	4
1 ZAKONSKE OSNOVE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC	4
2 DOLGOROČNI CILJI RAZVOJA NAŠEGA KNJIŽNIČARSTVA	5
3 IZPOLNJEVANJE CILJEV – PROGRAMA ZA LETO 2022	6
3.1 ORGANIZACIJSKI, PRAVNI, UPRAVNI IN RAČUNOVODSKI DOGODKI	6
3.2 POGOJI ZA DELO NAŠIH KNJIŽNIC	8
3.2.1 Prostorska problematika in nakup osnovnih sredstev.....	8
3.2.2 Kader in dogodki na kadrovskem področju.....	8
3.2.3 Temeljno knjižnično gradivo in prirast	10
3.2.4 Računalniška opremljenost.....	11
3.3 DELO NAŠIH KNJIŽNIC Z UPORABNIKI	11
3.3.1 Odprtost knjižnic	12
3.3.2 Članstvo in obisk naših knjižnic.....	12
3.3.3 Izposoja na dom in v knjižnici	14
3.3.4 Informacijsko delo in računalniške usluge	15
3.3.5 Prireditvena dejavnost	16
3.3.6 Univerza za tretje življenjsko obdobje pri Knjižnici Laško	17
3.4 DRUGA DELA IN AKTIVNOSTI	18
3.4.1 Domoznanstvo.....	18
3.4.2 Izredna strokovna in tehnična dela.....	19
3.4.3 Posavska potujoča knjižnica	19
3.4.4 Projekt LAS Čebela BERE med!	20
3.4.5 Sodelovanje z drugimi institucijami, društvi in posamezniki v kraju in širše	20
3.4.6 Stiki z javnostmi.....	21
3.4.7 Izobraževanje zaposlenih.....	21
3.5 OBRAZLOŽITEV REALIZACIJE FINANČNEGA NAČRTA	23
4 DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV	24
5 DOSEGANJE CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM	25
6 GOSPODARNOST IN UČINKOVITOST POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN NEKATERA SLOVENSKA POVPREČJA	26
7 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA NADZORA	26
8 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER NISO BILI DOSEŽENI CILJI	26
9 NAŠA KNJIŽNICA V OKOLJU	27
 Priloga: Obrazložitev investicij Knjižnice Laško v letu 2022.....	29
 RAČUNOVODSKO POROČILO - BILANCA STANJA na dan 31. 12. 2022	30

I SPLOŠNI DEL

Naziv: Knjižnica Laško
Naslov: Aškerčev trg 4, 3270 Laško
Telefon; faks: 73 44 300; 73 44 303
E-pošta: info@knjiznica-lasko.si **Spletna stran:** www.knjiznica-lasko.si
Transakcijski račun: 01257-6030371663 UJP Žalec
Davčna in matična številka: 72905689, 5966949
Direktor: Matej Jazbinšek, dipl. komparativist in sociolog kulture, višji bibliotekar
tel.: 73 44 302, e-pošta: matej.jazbinsek@knjiznica-lasko.si

Knjižnica Laško je osrednja knjižnica, ki deluje na območju občin Laško in Radeče.

Njeno mrežo sestavljajo enote:

- **Knjižnica Laško – osrednja knjižnica**

Aškerčev trg 4, Laško; tel. 03 73 44 300, e-pošta: info@knjiznica-lasko.si

- **Knjižnica Radeče – krajevna knjižnica**

Ulica OF 2, Radeče; tel. 03 56 87 110, e-pošta: radece@knjiznica-lasko.si

- **Knjižnica Rimske Toplice – krajevna knjižnica**

Aškerčeva 6, Rimske Toplice; tel. 03 734 0350, e-pošta: rimske.toplice@knjiznica-lasko.si

- **Postajališča premične zbirke**

Izposojevališče Jurklošter (Lahov graben 6a, Jurklošter), **Izposojevališče Šentrupert** (Šentrupert 91, Šentrupert), **Izposojevališče Zidani Most** (Dom svobode, Zidani Most 12, Zidani Most)

- **Posavska potujoča knjižnica**

Cesta krških žrtev 26, Krško; tel. 040 765 004, e-pošta: info@posavska-potujoca.si

Organiziranost zavoda, kratka predstavitev in zgodovina:

Knjižnica Laško razpolaga skupno s **1.060 m² prostora** (Laško 550 m², Radeče 200 m², Rimske Toplice 200 m², izposojevališča 110 m²) ter zaposluje vključno z direktorjem **8 strokovnih delavcev in 1 tehničnega delavca**. Razpolaga s **123.675 enotami** knjižničnega gradiva, v l. 2022 je znašal **prirast 3.193 enot**. Lani so imele vse knjižnice skupno **3.800 aktivnih članov**, ki so nas **obiskali 77.339-krat**, preko spletne strani pa **20.632-krat**. Na dom in v knjižnici so si skupno **izposodili 179.069 enot knjižničnega gradiva**. Zavod izvaja pestro prireditveno dejavnost, lani smo organizirali **340 prireditev za odrasle in otroke**, ki jih je obiskalo **8.864 občanov**. V okviru knjižnice deluje tudi **Univerza za tretje življenjsko obdobje**, katere delovanje je bilo v l. 2022 še vedno precej okrnjeno – pri 34 rednih udeležencih smo v okviru **62 srečanj** zabeležili **444 obiskov**. Razvijamo tudi knjižnično-informacijsko dejavnost s pomočjo 21 računalnikov, namenjenih uporabnikom. Dejavnost knjižnice od njenih začetkov do konca l. 2013 je popisana v knjigi z naslovom **Premišljena hiša z veliko domišljije**.

Knjižnica Laško je del slovenskega knjižnično-informacijskega sistema, ki ga povezuje računalniški informacijski sistem COBISS, dejavnost pa določajo knjižničarska zakonodaja in standardi za splošne knjižnice. Financirata nas pretežno občini ustanoviteljici, s strani ministrstva za kulturo pa je sofinanciran nakup knjižničnega gradiva, ki je finančno nizek, in občasno nakup IKT-opreme.

Knjižnica Laško ima kot zavod skoraj 30-letno zgodovino, s profesionalnim kadrom pa je začela delovati šele leta 1976, med zadnjimi v slovenskem prostoru. **Sedaj sodi glede na število prebivalcev, ki jim je namenjena, med manjše, a sorazmerno dobro razvite slovenske knjižnice**. S temeljnim knjižničnim gradivom dosegamo standarde, vedno manj z nakupom novosti, še manj pa s kadri in prostori. Od leta 1996 dalje smo bili na prostorskem področju deležni precejšnjih izboljšav v celotni mreži, in sicer v Laškem cca. 350 m² obnovljenih površin v letih 1999 in 2005, v Radečah 200 m² obnovljenih površin leta 2002 ter v Rimskih Toplicah 200 m² novih površin v letu 2010. Odtlej novih investicij na prostorskem področju ni bilo, knjižnica v Laškem pa je zaradi premajhnih in nefunkcionalnih prostorov v vedno večjih prostorskih težavah. Za nadaljnji razvoj Knjižnice Laško je občutno povečanje prostorov nujno, in to čim prej.

Knjižnica Laško je za redni program in za investicije v l. 2022 porabila 442.860,49 eur.

Direktor Matej Jazbinšek je bil imenovan 20. 6. 2019, člani Sveta Knjižnice Laško pa so od 24. 6. 2020:

predstavniki ustanoviteljic: Jerica Laznik Mokotar, Barbka Rode, Maja Ralca (od januarja 2023);
predstavniki uporabnikov: Darko Berus, Nuša Konec Juričič (predsednica sveta), Roman Tušek;
predstavniki zaposlenih: Tjaša Mladovan, Gabrijela Pirš, Jerica Horjak.

Dejavnosti in naloge Knjižnice Laško kot javne službe opredeljuje Zakon o knjižničarstvu, ki v 2. členu navaja naslednje dejavnosti:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

V 16. členu pa zakon še posebej govori o splošnih knjižnicah, ki poleg nalog iz 2. člena tega zakona v svojem okolju opravljajo še naslednje:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- zagotavljajo dostopnost in rabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

16. člen Zakona o knjižničarstvu določa tudi, da so splošne knjižnice vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem.

II POSEBNI DEL

1 ZAKONSKE OSNOVE ZA DELOVANJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC

Knjižničarsko dejavnost urejajo zakonske in druge pravne podlage

- Odlok o ustanovitvi JZ Knjižnica Laško (UL RS 157/20),
- Zakon o knjižničarstvu (UL RS 87/01) ter Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu (ZKnj-1A) (UL RS 92/15),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah in stroškov knjižnic (UL RS 19/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS 29/03),
- Uredba o spremembi Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS 162/22)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS 73/03, 70/08, 80/12),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS 88/03),
- Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS 74/17),
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (UL RS 85/10),
- Pravilnik o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti (UL RS 65/16),
- Pravilnik o bibliotekarskem izpitu (UL RS 75/16),
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (UL RS 107/08, 6/11),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018–2028,
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (UL RS 38/16 in 1/17),
- Zakon o obveznem izvodu publikacij ZOIPub (UL RS 69/06 in 86/09),
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (NUK 12. 6. 2012),
- Statut Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (UL RS št. 37/09),

- Model brezplačne medknjižnične izposoje med knjižnicami osrednjeslovenskega prostora,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS (UL RS 45/1994 s spremembami),
- Kolektivna pogodba za javni sektor KPJS (UL 57/08 s spremembami),
- Nacionalni program za kulturo 2022-2029.

Knjižničarstvo urejajo tudi Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS 96/2002 s spremembami), Zakon o javnih zavodih (UL RS 12/91 s spremembami), Zakon o lokalni samoupravi (UL RS 72/93 s spremembami), Zakon o varnosti in zdravju pri delu (UL RS 43/11), Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (UL RS 21/95 s spremembami), Zakon o varstvu osebnih podatkov ZVOP-2 (UL RS 163/22), Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR) in druga zakonodaja, nanašajoča se na delo in poslovanje zavodov. Pri svojem delovanju se knjižnice ravnavajo tudi v skladu z Etičnim kodeksom slovenskih knjižničarjev (1995) in Manifestom o splošnih knjižnicah (IFLA/Unesco, 1994).

Plače ureja plačna zakonodaja za javni sektor in področna zakonodaja.

Knjižnica ureja svoje poslovanje tudi s Pravilnikom o splošnih pogojih poslovanja.

Za potrebe poročanja in načrtovanja Knjižnica Laško vsako leto pripravi naslednje dokumente:

- Poslovno poročilo,
- Letni načrt dela,
- Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva,
- Seznam gradiva, kupljenega iz sredstev Ministrstva za kulturo.

2 DOLGOROČNI CILJI RAZVOJA NAŠEGA KNJIŽNIČARSTVA

Dolgoročni cilji splošnega knjižničarstva na območju občin Laško in Radeče temeljijo na osnovnih nacionalnih strateških dokumentih za to področje – Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2022–2029 in Strategiji razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022–2027.

Splošni cilji razvoja knjižnične dejavnosti, za dosego katerih si trajno prizadevamo, so:

- Zagotoviti splošen dostop do knjižničnega gradiva na vseh nosilcih, od klasičnih do elektronskih publikacij, knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov za namene vseh vrst izobraževanja, informiranja in kulturne rasti občanov v vseh življenjskih obdobjih.
- Zagotoviti primerno strokovno pomoč, svetovanje, informiranje, informacijsko opismenjevanje, bibliopedagoško vzgojo in širjenje bralne kulture s strani knjižničnega kadra ter izboljšati dostopnost do znanja in informacij v knjižnični javni službi za vse in knjižnično vlogo kot kulturno-izobraževalnega centra.
- Posodabljanje informacijsko tehnologijo in povečevati oddaljen dostop do knjižnic ter spodbujati digitalni prehod za uporabnike in dostopnost digitaliziranih knjižničnih gradiv.
- Pripomoči k enakopravnosti, demokratičnosti, kulturni blaginji v okolju delovanja ter soustvarjati možnosti za kvalitetnejše življenje tako posameznika kot tudi skupnosti.

V Lokalnem programu kulture Občine Laško 2022–2025 smo najbolj izpostavili sledeče cilje:

- Povečanje prostorov osrednje knjižnice v Laškem oz. pridobitev idejnega načrta, gradbene dokumentacije in gradnja ter pridobitev cca 1.200-1.500 m² uporabne površine osrednje knjižnice v Laškem.
- Povrnitev vseh pripadajočih kazalcev nivoja in statistike knjižničnih dejavnosti oz. storitev na predkoronski nivo (v primeru delovanja brez omejitev) ter uvajanje novih dejavnosti – s poudarkom na področjih bralne in digitalne pismenosti, domoznanstva, e-storitev, vseživljenjskega učenja, projektnega dela ter dela z mladimi.
- Razvoj digitalne knjižnice - razvoj digitalnih storitev in povečanje njihove uporabe, digitalizacija poslovanja ter kadrovska okrepljenost in razvoj kompetenc zaposlenih. *(V zvezi s tem področjem "novi" nacionalni program za kulturo poudarja, da bi morale splošne knjižnice zagotoviti kadrovsko ustrezno strukturo za izvajanje predpisanih nalog ter za uspešno reševanje novih tehnoloških in vsebinskih izzivov.)*
- Razvoj mreže Knjižnice Laško - uvedba bibliobusa na območju občine Laško skupaj s partnerskimi knjižnicami. *(Ena izmed prioriteta "novega" nacionalnega programa za kulturo je podpora razvoju sodobnih knjižničnih storitev v potujočih knjižnicah s sofinanciranjem nakupa ali obnov bibliobusov.)*

Cilje za zagotavljanje pogojev za delovanje knjižnic nam določajo zakonodaja in standardi. Standardi za splošne knjižnice 2018–2028 dajejo velik poudarek na t. i. knjižnične vloge, ob tem pa še vedno ohranjajo tudi merljive kazalnike. Osnovni so:

- **Povečanje prostorov v celotni mreži na cca 2.100 m²** s standardi predpisanih površin. Gre predvsem za knjižnične prostore osrednje knjižnice v Laškem in krajevne v Radečah. Trenutno je uporabna površina naših knjižnic cca **1.050 m²**, kar je polovično doseganje standardov.
- **Število zaposlenih** naj bi se približevalo standardom, po katerih naj bi Knjižnici Laško pripadalo **14,5 zaposlenega**. V letu 2022 je bilo zaposlenih 9,2 EPZ.
- **Temeljna zaloga 4 knjige** na občana je dosežena. Krajevna knjižnica naj bi imela najmanj 30 naslovov periodike, kar dosegamo, razen v izposojevališčih. Letni nakup naj bi znašal 250 knjig na 1.000 prebivalcev, kar ne dosegamo zaradi prenizkih sredstev.
- **Na 1.000 prebivalcev** naj bi bilo dostopno **1 uporabniško računalniško mesto**, kar dosegamo.

3 IZPOLNJEVANJE CILJEV - PROGRAMA ZA LETO 2022

Letni načrt dela v Knjižnici Laško ne oblikujemo zgolj kot akcijski plan konkretnega dela vsakega leta, ampak sploh na določenih področjih kot širok nabor nalog oz. ciljev (tudi za daljše kot enoletno obdobje). Redna knjižnična dejavnost namreč zahteva usmerjanje večine razpoložljivega časa vseh zaposlenih v te naloge, zato vsako leto kakšna ideja za naše delo ostane neizpolnjena. To smo še posebej občutili lani, ko se je od aprila naprej – po več kot dveletnem močno okrnjenem delovanju zaradi epidemije koronavirusa – naše delovanje spet vrnilo v kolikor toliko običajne, "predkoronske" tirnice. Obseg rednega dela, pri katerem določena področja že leta ostajajo neizpolnjena v celoti, se je konstantno povečeval, tudi njegova kompleksnost ter zahtevana oz. pričakovana kvaliteta naših storitev in dejavnosti. Ob dejstvu, da se število zaposlenih v naši knjižnici ni povečalo že praktično 15 let, jev preteklem letu postalo povsem nedvoumno, da že za izpolnjevanje osnovnih letnih programov potrebujemo dodatno zaposlitev strokovnega delavca (bibliotekarja), kaj šela za izboljšave, napredek in uvajanje novih storitev, za kar si zaposleni prizadevamo, naši občani pa si tega želijo oz. to od nas pričakujejo.

Doseganje zastavljenih ciljev po posameznih področjih analiziramo v 4. poglavju.

3.1 ORGANIZACIJSKI, PRAVNI, UPRAVNI IN RAČUNOVODSKI DOGODKI

V letu 2022 je imel **Svet Knjižnice Laško eno redno sejo**, na kateri je potrdil novo članico sveta kot predstavnico zaposlenih (Jerico Horjak namesto Barbare Rančigaj) in izvolil novo predsednico Sveta Knjižnice Laško (Nušo Konec Juričič namesto Barbare Rančigaj), sprejel Poslovno in računovodsko poročilo Knjižnice Laško za leto 2021, dal soglasje k Planu dela in Finančnemu planu za leto 2022 in soglasje h Kadrovskemu načrtu, ocenil uspešnost direktorja ter se seznanil s poročili o odpisu osnovnih sredstev in knjižničnega gradiva.

Svet je imel še **eno korespondenčno sejo**, na kateri je soglašal z novelacijo Finančnega načrta knjižnice Laško za leto 2022, s Koledarjem redne letne odprtosti Knjižnice Laško za leto 2023 in s Pravilnikom o spremembah Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v JZ Knjižnica Laško ter sprejel Cenik storitev Knjižnice Laško za leto 2023.

Sprememba sistemizacije je bila potrebna zaradi spremembe delovnega mesta v Knjižnici Radeče ob upokojitvi višje knjižničarke Veronike Drašček. Drugo zaposleno Tjašo Mladovan (doslej polovično, odslej pa polno zaposleno) smo namreč prerazporedili z delovnega mesta višji knjižničar VI na delovno mesto bibliotekar VII/2, za kar smo imeli podlago v osnovni knjižničarski zakonodaji.

Sredi leta je bila pri Združenju splošnih knjižnic (ZSK) sprejeta **Strategija razvoja splošnih knjižnic 2022-2027**, ki je tudi za našo knjižnico izhodiščni krovni strateški dokument. V začetku leta pa je bil sprejet **Lokalni program kulture Občine Laško za obdobje 2022–2025**, za katerega smo tudi prispevali poglavja, nanašajoča se na strateški razvoj Knjižnice Laško.

V okviru ZSK smo pristopili k skupinski izdelavi vzorčnih notranjih pravil za e-hrambo; večina dela je bila opravljena v letu 2022, zaključeno pa bo letos.

V juniju je po pregledu naše spletne strani **inšpektor Inšpekcije za informacijsko družbo** pri Ministrstvu za javno upravo zoper knjižnico uvedel postopek zaradi neustreznega izvajanja nekaterih določb **Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij** ter neizpolnjevanja določenih zahtev iz standarda SIST EN 301 549 V3.2.1. V sodelovanju z inšpektorjem in skrbnikom naše spletne strani smo v nekaj mesecih odpravili ugotovljene nepravilnosti, spletno stran prilagodili branju oviranih in jo ob tej priložnosti tudi funkcionalno in vsebinsko posodobili. Postopek zoper nas je bil oktobra 2022 tudi uradno ustavljen.

Na področju **varstva osebnih podatkov** je bil konec leta sprejet Zakon o varstvu osebnih podatkov ZVOP-2. Naše dokumente in poslovanje bo treba z zakonodajo uskladiti v letu 2023.

Na področju **varstva pri delu** je v preteklem letu ureditev dela z uporabniki v naši osrednji knjižnici v Laškem in v krajevni knjižnici v Radečah enkrat preverila inšpekcija, ki je ugotovila primerno upoštevanje ukrepov zaradi epidemije koronavirusa.

V l. 2022 se je v primerjavi s predhodnima letoma vpliv **koronavirusa** ter epidemije in ukrepov na delovanje knjižnice v **organizacijskem smislu precej zmanjšal**, zato ukinjamo posebno podpoglavje 3.1.1 in nekaj posebnosti navajamo kar na tem mestu. Za razliko od preteklih dveh let niso bile v nobenem obdobju knjižnice zaprte za obiskovalce niti ni bila zahtevana brezstična izposoja knjižničnega gradiva. Omejitve so bile sledeče. Do 21. 2. 2022 je bilo v veljavi še zahtevano izpolnjevanje pogoja PCT za obiskovalce knjižnic; takrat smo tudi ukinili karanteno za vrnjeno knjižnično gradivo. S 14. 4. 2022 je bila ukinjena tudi obvezna uporaba mask v zaprtih javnih prostorih; takrat smo hkrati s tem umaknili tudi pleksi pregrade z izposojevalnih pultov, razen v Knjižnici Radeče (zaradi drugih razlogov). Z aprilom smo po več kot dveh letih neomejeno začeli tudi s prirejanjem prireditev za odrasle v zaprtih prostorih.

Na **računovodskem področju** smo ob koncu leta pripravili novelacijo finančnega načrta, s katero je korespondenčno soglašal svet knjižnice. Ob koncu leta smo morali skleniti tudi aneks k tripartitni pogodbi o financiranju – zaradi višjih materialnih stroškov (predvsem višji stroški ogrevanja in električne energije ter podjemnega dela – zaradi opravljanja računovodstva od marca naprej preko podjemnega dela (glej poglavje 3.2.2)). Višje materialne stroške smo nadomestili predvsem s sredstvi za plače, ki so bila zaradi podjemnega dela nižja od načrtovanih, v Radečah pa tudi s prerazporeditvijo sredstev s postavke "investicijski transfer". Tri zaposlene so redno napredovale. Izplačevali smo redno delovno uspešnost.

Ker se je nakazilo sredstev za projekt LAS s strani države zavleklo še v l. 2022, smo morali v začetku leta za kratek čas še enkrat zaprositi za posojilo.

Knjižno in neknjižno gradivo (vključno z revijami) je po novih **nabavah v skupni vrednosti 71.327,08 eur** in rednem **odpisu gradiva v vrednosti 3.335,80 eur** naraslo skupno z vrednosti 1.576.130,33 eur na **1.634.824,83 eur** (od tega odpade na Laško 1.271.731,02 eur, na Radeče pa 363.093,81 eur). (V skupno vrednost knjižnega in neknjižnega gradiva so vključeni tudi darovi gradiva, ki imajo določeno vrednost.)

V proračunu Občine Laško smo imeli zagotovljena enaka sredstva za materialne stroške kot predhodno leto, zaradi že zgoraj omenjenih vzrokov (predvsem podjemno računovodsko delo) pa so se z aneksom ta povišala za 10.000 eur, 1.000 EUR manj sredstev za knjižnično gradivo ter 3.000 EUR za nakup osnovnih sredstev. V proračunu Občine Radeče smo imeli zagotovljena enaka sredstva za materialne stroške kot prej, z aneksom pa so se povišala za 3.700 eur, za nakup knjižničnega gradiva enako kot predhodno leto, za investicije pa po uskladitvi z aneksom za 800 eur manj.

Sodelovali smo z občinskima upravama pri pripravi občinskih proračunov oz. rebalansov za l. 2022 in 2023 ter se uskladili glede financiranja knjižnične dejavnosti v tem letu.

3.2 POGOJI ZA DELO NAŠIH KNJIŽNIC

3.2.1 Prostorska problematika in nakup osnovnih sredstev

Na **prostorskem področju** je ustanovitelj **Občina Laško** naredil konkreten korak glede povečanja prostorov knjižnice v Laškem šele proti koncu leta 2022. Naročena je bila namreč **idejna zasnova za nove prostore knjižnice** na območju obstoječe Jeršetove hiše in Muzeja Laško. Opravljena sta bila že tudi dva obsežna sestanka z arhitektom M. Zalarjem, za katerega smo pripravili tudi osnovne izračune naših potreb in temeljno dokumentacijo s tega področja. Po volitvah in spremembi na mestu župana Občine Laško je izdelava zasnove trenutno v mirovanju, tako da o konkretnih rezultatih še ne moremo govoriti. Glede na to, so tudi vse ostale aktivnosti, vezane na sedanji prostor osrednje knjižnice, predvsem, kar se tiče dodatnih skladiščnih prostorov, vzdrževanja in ureditve knjižničnega vrta za prireditve, mirovale.

V Radečah je bila spomladi po letih čakanja in pobud končana **obnova ploščadi pred knjižnico**. Zagotoviti bo treba še primernejši vhod v knjižnico; smo pa lani zamenjali dotrajan napis nad vrati ter ga zamenjali z modernejšim in bolj estetskim. Obnovljena ploščad omogoča tudi izvedbo kakšne dejavnosti na prostem; najpomembnejše je bilo lani prazovanje 20-letnice novih prostorov.

Vzdrževalnih del v naših knjižnicah v preteklem letu nismo izvajali. V Rimskih Toplicah smo uredili elektro in drugo napeljavo za namestitev projektorja v osrednjem prostoru (še v sklopu projekta LAS). V Radečah smo zamenjali elektro distributerja. Po dogovoru z Občino Radeče smo namreč pristopili k dobavi električne energije preko skupine SONCE energija, in sicer smo najeli določene fotovoltaične module, nameščene na streho ZD Radeče v sklopu naprave za samooskrbo oz. sončno elektrarno. V zameno za plačljiv najem modulov brezplačno uporabljamo električno energijo za Knjižnico Radeče, proizvedeno v teh modulih.

Na nivoju **knjižnične mreže** delovanje **Posavske potujoče knjižnice** predstavljamo v poglavju 3.4.3. Aktivnosti za **vzpostavitev bibliobusne oskrbe tudi naselij v občini Laško** so v l. 2022 popolnoma zastale, saj tudi s strani knjižnic Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Rogaška Slatina ni bilo pobud za nadaljevanje projekta. Delovanje **izposojevališč** se je po času epidemije začelo normalizirati. V Šentrupertu smo na začetku leta spremenili odpiralni čas (več v poglavju 3.3.1).

V okviru **projekta sofinanciranja IKT-opreme** s strani ministrstva za kulturo smo na razpisu dobili večinska sredstva za nakup enega računalnika za zaposleno.

Poleg tega smo izvedli še investiciji za Knjižnico Laško, kjer smo kupili in namestili dva dodatna knjižna regala na otroškem oddelku za preureditve v sklopu projekta LAS ter industrijski sesalnik. V Laškem smo morali izvesti še obsežnejše popravilo plinske peči; delno smo obnovili vhodna vrata. Za **Knjižnico Radeče** so nam v Prezvgojnem domu Radeče v okviru mizarske delavnice izdelali in namestili dodatne lesene police.

3.2.2 Kader in dogodki na kadrovskem področju

Večji del leta 2022 je bilo v Knjižnici Laško zaposlenega 9,2 delavca, in sicer 8,2 strokovnega delavca – skupaj z direktorjem; 0,5 računovodkinje za celoten zavod in 0,5 čistilke za Knjižnico Laško. Zaposleni so bili naslednji delavci:

- bibliotekarka Gabrijela Pirš (bibliotekarska specialistka) – vodenje del v COBISS-u, sodelovanje pri nabavi, organizaciji dela v domoznanstvu, izvajalka strokovno urejevalnih del, informatorka;
- bibliotekarka Barbara Rančigaj (višja b.) – informatorka, izvajalka strokovno urejevalnih del in izvajalka prireditev;
- bibliotekarka Jerica Horjak (samostojna b.) – informatorka, izvajalka strokovno urejevalnih del in del na računalniškem področju, izposojevalka ter izvajalka prireditev; od septembra jo je zaradi porodniškega dopusta nadomeščala bibliotekarka Alenka Tratnik (bibliotekarka);
- višja knjižničarka Veronika Drašček (samostojna b. sodelavka) (0,5 EPZ) – informatorka, izposojevalka ter organizatorica in izvajalka prireditev v Knj. Radeče; delav. je polovično upokojena;

- višja knjižničarka Tjaša Mladovan (0,63 EPZ) – informatorka, izposojevalka ter organizatorica in izvajalka prireditev v Knj. Radeče – in knjižničarka (0,12 EPZ) v Laškem (kombinirano del. mesto);
- knjižničarka Martina Ajdnik (samostojna knjižničarska referentka) – izposojevalka gradiv v knjižnici v Laškem, svetovalka, izvajalka prireditev za otroke;
- knjižničarka Valentina Pavlinc (k. referentka) – izposojevalka gradiv v Laškem in Rimskih Toplicah, opravlja še pomožna strokovna dela ter sodeluje pri izvajanju prireditev;
- knjižničarka Ana Jančič (samostojna k. referentka) (0,5 EPZ) – zadolžena za računal. vnos knjižnič. novosti, odpis gradiv, vsebinsko kontrolo računov, sivo literaturo; delavka je polovično upokojena;
- računovodkinja in bibliotekarka Nina Mlakar (bibliotekarka) (kombinirano delovno mesto); do marca jo je zaradi porodniškega dopusta nadomestila računovodkinja in strokovna delavka VI Patricija Vukadinović (kombinirano delovno mesto); od junija do oktobra pa je delo na delovnem mestu strokovna delavka VI (0,5 EPZ) opravljal Nika Gobec;
- čistilka Jožica Obrez (0,5 EPZ) – opravlja tudi zaščito knjižnega gradiva in kurirska dela;
- direktor, dipl. komparativist in sociolog kulture Matej Jazbinšek (višji b.) – strokovno in poslovno vodi zavod, skrbi za primerne pogoje dela, vodi nabavo knjižničnega gradiva, organizacijo delovnega procesa in izposoje, prireditev za odrasle v Laškem in Rim. Toplicah ter domoznanstvo.

Pogodbeno in študentsko delo, praksa, delo v splošno korist:

Za vzdrževanje in razvijanje računalniškega sistema v najmanjšem nujnem obsegu je še naprej skrbel zunanji sodelavec; prav tako za vzdrževanje, posodobitve in gostovanje spletne strani. Preko pogodbenega razmerja pokrivamo tudi 5-urno izposojevalno delo v knjižnici v Šentrupertu (Danica Lokovšek) ter 3-urno izposojevalno delo v Zidanem Mostu (Metka Križnik) in Jurkloštru (Nina Palčnik).

Čiščenje knjižnice v Radečah izvaja servis.

Zaradi nezasedenega delovnega mesta strokovni delavec VI in dolgotrajne bolniške odsotnosti ene zaposlene smo morali v juniju in juliju delo v izposoji dodatno pokrivati tudi s študentskim delom (Nika Gobec; Ajda Klepej). Od novembra naprej smo zaradi bližajoče se upokojitve Veronike Drašek za stalno pomoč pri izposoji v Radečah ob petkih popoldne angažirali študentko Zalo Medved. V Laškem prav tako od novembra naprej ob petkih študentsko delo opravlja študentka bibliotekarstva Rina Medjić.

V septembru je v Knjižnici Radeče in Knjižnici Laško obvezno prakso opravljal dijakinja Srednje upravno administrativne šole Ljubljana (SUAS), DE Višnja Gora, Natalija Zorzutti Mikulandi; v sodelovanju z VPD Radeče.

V maju in juniju je v Knjižnici Laško delo v splošno korist opravljal Marko Novak, v sodelovanju s Probacijsko enoto Celje.

Zaposleni:

Največja začasna sprememba na kadrovskem področju, ki se je nadaljevala iz l. 2021 vse do decembra 2022, je bila **nadomestitev računovodkinje** na porodniškem oz. starševskem dopustu. Nadomestna računovodkinja Patricija Vukadinović (polovično zaposlena na delovnem mestu strokovni delavec VI) je marca prekinila delovno razmerje. Nadomestila zanjo nismo našli. Veliko energije in časa smo porabili za rešitev, ki smo jo v dogovoru z Občino Laško našli v kombinaciji dodatnega dela (povečan obseg dela) zaposlene na Občini, ki je prevzela izplačilo plač, ter podjemnega dela P. Vukadinović za preostala računovodstva opravila. Posledice nestalnega računovodstva in neizkušene računovodkinje so bile številne napake in neredno računovodsko delo; po vrnitvi računovodkinje s porodniškega dopusta je bilo potrebno vložiti ogromno energije v popravke in vsaj kolikor toliko ustrezno ureditev stanja v računovodstvu pred pripravo zaključnega računa za leto 2022.

Ob tem se nam je poznalo, po prekinitvi pogodbe nadomestne računovodkinje, več kot štiri mesece nezasedeno delovno mesto strokovni delavec VI, za katerega smo ustrezno nadomestitev našli šele v juniju.

Za nadomeščanje bibliotekarke Jerice Horjak (porodniški dopust) smo objavili razpis za prosto delovno mesto, na katerem smo izbrali in nadomestno zaposlili Alenko Tratnik.

Zaradi zdravstvenih težav je bila precej časa odsotna tudi čistilka, ki opravlja delo v knjižnici v Laškem in Rimskih Toplicah. Njene daljše odsotnosti smo nadomeščali s čistilnim servisom.

Po napovedih dveh upokojitev na začetku leta 2023 smo se že pred tem začeli pripravljati na ustrezni nadomestitvi. V Radečah smo zaradi upokojitve polovično zaposlene višje knjižničarke Veronike Drašček za poln delovni čas zaposlili Tjašo Mladovan, za kar smo v dogovoru z Občino pripravili tudi spremembo sistemizacije za delovno mesto bibliotekar VII/2. V Laškem smo konec novembra objavili razpis za prosto delovno mesto čistilke (zaradi napovedane upokojitve v začetku februarja 2023), na katerem smo izbrali in po dogovoru z Občino Laško s 1. 1. 2023 zaposlili Lidijo Ojsteršek. Do kadrovske spremembe je prišlo tudi na Posavski potujoči knjižnici (glej poglavje 3.4.3).

Izvedli smo letne razgovore in letna ocenjevanja. S 1. 12. so redno napredovale 3 zaposlene. Izvedli smo ocenjevanje in izplačali **redno delovno uspešnost**. Tudi v letu 2022 je bilo delno financirano delo zaposlene v okviru projekta LAS.

V skladu z zakonodajo je bilo izvedeno usposabljanje 3 zaposlenih iz **varstva pri delu**. Tri zaposlene so bile napotene na **zdravstveni pregled** pred nastopom zaposlitve, ena pa na redni obdobjni zdravstveni pregled.

Na dan knjižnice smo izvedli **strokovno ekskurzijo** za vse zaposlene v novozgrajeno Valvasorjevo knjižnico Krško in Posavski muzej v Brežice.

Delež prisotnosti zaposlenih v letu 2022 je bil sledeč: prisotnost na delu (80 %), dopust (13 %) in bolniška (7 %).

Število zaposlenih je že sicer za izvajanje rednih nalog prenizko, kar potrjuje nedoseganje pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in standardov za splošne knjižnice. Ob že zgoraj opisanih daljših bolniških odsotnostih, ki jih nismo mogli nadomestiti z nadomestnimi zaposlitvami (skupaj je bilo v l. 2022 190 dni bolniških odsotnosti), in 4-mesečni nezasedenosti delovnega mesta strokovni delavec VI smo prišli v situacijo, ko smo morali povsem redno izposojno delo pokrivati s študentskim delom, kar se doslej ni zgodilo ravno pogosto. Iz zgoraj opisanega je tudi razvidno, da je bilo leto za naš majhen zavod na kadrovskega področju precej turbulentno. Poleg tega se je bilo težko dogovoriti za novo dodatno zaposlitev z Občino Laško zaradi bližajočih se volitev. Zato še vedno ostajajo neizpolnjene določene naloge. Skratka, v letu 2022 je kadrovska podhranjenost še posebej prišla do izraza in pokazala na nujnost dodatne zaposlitve v knjižnici v Laškem, še posebej v luči nekaterih nujnih sprememb, ki se že nakazujejo in bodo predstavljene v Letnem delovnem načrtu za leto 2023.

3.2.3 Temeljno knjižnično gradivo in prirast

Tabela: Knjižnična zaloga na dan 31. 12. 2022

Knjižnica	Zaloga stanje 31. 12. 2022			
	Knjige	Serijske publikacije letniki	Neknjiž. gradivo	skupaj
Laško	64.836	2.004	5.335	72.175
Radeče	25.266	219	1.331	26.816
Rimske T.	18.277	235	881	19.393
Izposojevališča	5.130	65	96	5.291
Skupaj	113.509	2.535	7.643	123.675

Konec leta smo imeli v vseh knjižnicah skupaj 123.675 enot temeljne knjižnične zaloge. Odpis je v letu 2022 znašal 357 enot.

Nabava in obdelava knjižničnega gradiva potekata centralno v Knjižnici Laško. Ker smo omejeni s sredstvi (pa tudi s prostorom), določeno domoznansko, čitalniško ter zahtevnejše strokovno in leposlovno gradivo kupujemo v enem izvodu za osrednjo knjižnico, nato pa kroži po enotah oz. ga po potrebi meddodelčno izposojamo. Lani smo v četrtinskem deležu za 27 izvodov zahtevnejšega čitalniškega in strokovnega gradiva za osrednjo knjižnico in revijo IKS bremenili tudi radeška sredstva (666,80 eur).

Kolekcije knjižnih novosti za izposojevališča v Jurklostru, Šentrupertu in Zidanem Mostu krožijo.

Tabela: Prirast po vrstah gradiva v letu 2022 – število enot

KNJIŽNICA	Nakup knjižničnega gradiva			Darovi- skupaj	Skupen prirast v letu 2022			
	Knjižno gradivo	Neknjižno gradivo	Skupaj		Knjige	serijske publikacije	Neknjiž gradivo	SKUPAJ
Laško	1.627	42	1.669	187	1.699	112	45	1.856
Radeče	694	8	702	70	734	28	10	772
Rimske T.	373	0	373	47	397	23	0	420
Izposojevališča	110	0	110	35	139	6	0	145
SKUPAJ	2.804	50	2.854	339	2.969	169	55	3.193

(op.: V prvem delu tabele (nakup) so v rubriki 'knjižno gradivo' upoštevane knjige in serijske publikacije skupaj.)

V letu 2022 smo **kupili 2.854 enot knjižničnega gradiva, 339 enot pa je bilo podarjenih**, skupno je znašal **prirast 3.193 enot**. Za nakup smo porabili **74.915,55 eur**, in sicer 33.000,00 eur Občine Laško, 10.000,00 eur Občine Radeče, 8.043,55 eur lastnih sredstev in 23.872,00 eur sredstev ministrstva za kulturo). V ta znesek je všteti tudi strošek naročnine na e-baze, e-knjige in licence (Biblos) ter zvočne knjige in licence (Audibook). Pri nakupu knjižničnega gradiva smo izposlovali skupen popust v vrednosti 8.415,60 EUR.

V prijavi na neposredni poziv za nakup knjižničnega gradiva smo planirali nakup 2.507 enot knjižničnega gradiva. Zaradi višjih sredstev MIK-a od načrtovanih v vlogi smo načrtovali 291 enot več. Sicer smo se pri načrtovanju in realizaciji držali vseh zahtev poziva Ministrstva za kulturo.

Razmerje v nakupu naslovov med strokovno literaturo in leposlovjem je bilo 45,4 : 54,6 med literaturo za odrasle in otroke pa 66,2 : 33,8. Kupili smo zadostno število publikacij, ki so bile podprte s strani Javne agencije za knjigo ali ARRS, kvalitetnega mladinskega leposlovja, del s področja slovenistike, humanistike in kvalitetnejših prevodov. Podrobnejša struktura nabavljenih izvodov je razvidna iz tabele.

Tabela: Prirast knjižničnega gradiva (izvodi) po strokovni klasifikaciji (UDK) v letu 2022

UDK	0	1	2	3	5	6	7	80	82.0	82 leposlovje	9	SKUPAJ
Št. enot	254	121	16	159	86	179	195	20	11	1.966	186	

Razlaga strokovnih skupin po UDK:

0 – enciklopedije, računalništvo; 1 – filozofija, psihologija, etika; 2 – verstva; 3 – družboslovje, ekonomija, pravo; 5 – naravoslovje; 6 – uporabne vede, medicina, tehnika, kmetijstvo; 7 – arhitektura, umetnost, glasba, šport, videoposnetki, glasbeni posnetki; 80 – jezikoslovje, 82.01/09 – literarna teorija in zgodovina, 82 – leposlovje, 9 – zgodovina, zemljepis, domoznanstvo.

Na nivoju območnosti (območje 12 knjižnic na Celjskem in v Zasavju) se prek financiranja ministrstva za kulturo uspešno izvaja brezplačna **medknjižnična izposoja** (MKI) strokovnega in študijskega knjižničnega gradiva za člane knjižnic. V Knjižnici Laško smo v letu 2022 izvedli 139 medknjižničnih izposoj, od tega smo 78-krat mi zaprosili za gradivo iz drugih knjižnic (69 naročil s celjskega območja, 9 iz drugih knjižnic po Sloveniji) in 61-krat smo naše gradivo posodili drugim (od tega 59-krat na celjsko območje in 2-krat drugam). Stroške MKI na celjskem območju krije ministrstvo za kulturo v okviru območnosti.

Tudi v l. 2022 je bil nakup knjižničnega gradiva za nas zahteven, zaradi izbiranja in omejevanja pri nakupu zaradi sredstev, ki nam ne omogočajo optimalnega nakupa. Po dogovoru smo izjemoma dobili več sredstev s strani Občine Laško. Lani smo veliko večino lastnih sredstev namenili za nabavo knjižničnega gradiva.

3.2.4 Računalniška opremljenost

V preteklem letu smo, za razliko od l. 2021, kupili le 1 nov stacionarni računalnik za izposajo (Rimske Toplice), s precejšnjim deležem sofinanciranja ministrstva za kulturo (razpis IKT).

Uporabnikom je v osrednji knjižnici v Laškem na razpolago 8 računalniških mest, 2 tiskalnika in 3D-tiskalnik. V Radečah so razpolagali s 3 računalniki, z 2 tiskalnikoma in skenerjem, v Rimskih Toplicah pa z 2 računalnikoma in 2 tiskalnikoma. V vseh izposojevališčih je uporabnikom na voljo 1 uporabniško mesto.

Zaposleni pri svojem delu uporabljamo 14 osebnih računalnikov, 6 prenosnih računalnikov, 2 tablična računalnika, strežnik, 3 črno-bele in 3 barvne tiskalnice (od tega imamo v najemu eno multi-funkcijsko napravo) ter 4 LCD-projektorje.

V vseh knjižnicah skupaj je računalniška opremljenost sledeča: 28 računalnikov, 6 prenosnih računalnikov, 13 tiskalnikov (od tega en v najemu), 1 skener, 2 tablična računalnika in 4 LCD-projektorji. Zaradi specifičnega dela imamo še 9 specialnih blagajniških tiskalnikov in 7 čitalcev črtnih kod (izposoja in obdelava gradiva).

Trenutno informacijsko-tehnološke potrebe uporabnikov v naših krajevnih in osrednji knjižnici zadovoljujemo ažurno in kvalitetno. To smo zapisali tudi v Popisu informacijsko-komunikacijske opreme (IKT) v slovenskih splošnih knjižnicah na dan 31. 12. 2021, ki ga je Osrednja knjižnica Celje izvedla lani in je prvi tovrsten popis po l. 2014.

3.3 DELO NAŠIH KNJIŽNIC Z UPORABNIKI

3.3.1 Odrprtost knjižnic

Odrprtost knjižnic v primerjavi s predhodnima letoma ni bila več pogojena z ukrepi zaradi epidemije, so pa morali uporabniki v času odrprtosti v začetku leta upoštevati različne omejitve (opisane v poglavju 3.1).

Načrtovana odrprtost naših knjižnic znaša 89 ur tedensko (Laško 45 ur, Radeče 23 ur, Rimske Toplice 14 ur, Jurklošter in Zidani Most po 2 uri, Šentrupert 3 ure). Vse naše knjižnice so bile toliko odprte večino leta. Zahteve uredbe glede odrprtosti smo po številu ur dosegli.

V izposoji so v krajevnih knjižnicah tudi preteklem letu delali 1 ali 2 bibliotekarki, 2 višji knjižničarki ter 2 ali 3 knjižničarke (odvisno od frekvence obiskov).

Odpiralni čas se je spremenil v začetku leta oz. proti koncu januarja v **izposojevališču v Šentrupertu**. Knjižnica zaradi slabega obiska ni več odprta ob nedeljah, ampak ob torkih popoldan; od oktobra do marca med 18. in 19., od aprila do septembra pa med 19. in 20. uro.

Glede na l. 2021 so se nekoliko spremenili tudi **postanki Posavske potujoče knjižnice** na postajališčih v radeški občini, ki so sledeči:

- **Jagnjenica:** 2-krat mesečno (1. četrtek v mesecu: 10.20–10.50; 3. sredo v mesecu: 10.00–10.30),
 - **Svibno:** 2-krat mesečno (1. četrtek v mesecu: 9.20–10.10; 3. sredo v mesecu: 9.10–9.50),
 - **Vrhovo:** 2-krat mesečno (1. četrtek v mesecu: 12.10–12.40; 3. sredo v mesecu: 8.20–8.50),
 - **Prevzgojni dom Radeče:** 1-krat mesečno (1. četrtek v mesecu: 11.–11.20).
- (Julija in avgusta PPK ne obiskuje postajališč.)

3.3.2 Članstvo in obisk naših knjižnic

V letu 2021 smo se odločili, da za izhodiščno število vzamemo število aktivnih članov, ki ga posredujemo tudi NUK-u v okviru statistike BibSist.

Aktiven član je tako tisti član, ki je imel v letu 2022 v COBISS-u zabeležen vsaj en obisk v Knjižnici Laško. To velja tudi v primeru, če je bil član aktiven v več kot enem oddelku; se pravi, da se šteje samo ena aktivnost. **Aktivnih članov je bilo 3.800**, v letu pa 2021 **3.892** (kar pomeni padec za 2,4 %).

V preteklih letih smo navajali še podatek aktivnega članstva po posameznih enotah knjižnice, ki pa ni ustrezen, saj je lahko en član aktiven v več enotah. Izpostavimo lahko, da je bilo **v letu 2022 doseženo 22,2 % včlanjenosti** (za primerjavo: v l. 2021 je bilo v naši knjižnici doseženo 22,6 % včlanjenosti, v Sloveniji pa 19,1 %). V l. 2022 je bilo v Knjižnici Laško aktivnih članov 2.240 (lani 2.372), v Knjižnici Radeče 1.003 (lani 1.034), v Knjižnici Rimske Toplice 664 (lani 605), v Izposojevališču Jurklošter 130 (lani 130), v Izposojevališču Šentrupert 119 (lani 124), v Zidanem Mostu 42 (lani 51) in na Posavski potujoči knjižnici 41 članov (lani 44).

Novovpisanih članov je bilo lani skupaj 314 (2021: 215; 2020: 181), in sicer 201 mladih in 113 odraslih (2021: 159 mladih in 56 odraslih; 2020: 94 mladih in 87 odraslih). V Laškem se je na novo v knjižnico

vpisalo 187 članov (2021: 135; 2020: 93), v Radečah 80 (2021: 65; 2020: 60) in v Rimskih Toplicah 47 članov (2021: 15; 2020: 28).

Struktura članov Knjižnice Laško v letu 2022 je bila sledeča: 10,2 % predšolskih otrok (lani 9,9 %), 31,8 % osnovnošolcev (lani 29,5 %), 11,2 % dijakov (lani 12,1 %), 7,6 % študentov (lani 8,7 %), 20,3 % zaposlenih (lani 19,3 %), 7,0 % nezaposlenih (lani 9,1 %) in 11,9 % upokoјencev (lani 11,4 %).

(op.: Podatek ni popolnoma relevanten, saj gre za aktivnost članov, sešteto po posameznih enotah, kar pomeni, da je lahko en član štet dvakrat. To so edini tovrstni podatki, ki nam jih omogoča statistika, so pa primerljivi s podatki preteklih let.)

Grafikon: Struktura članov Knjižnice Laško v letih 2020 do 2022 (glede na delež)

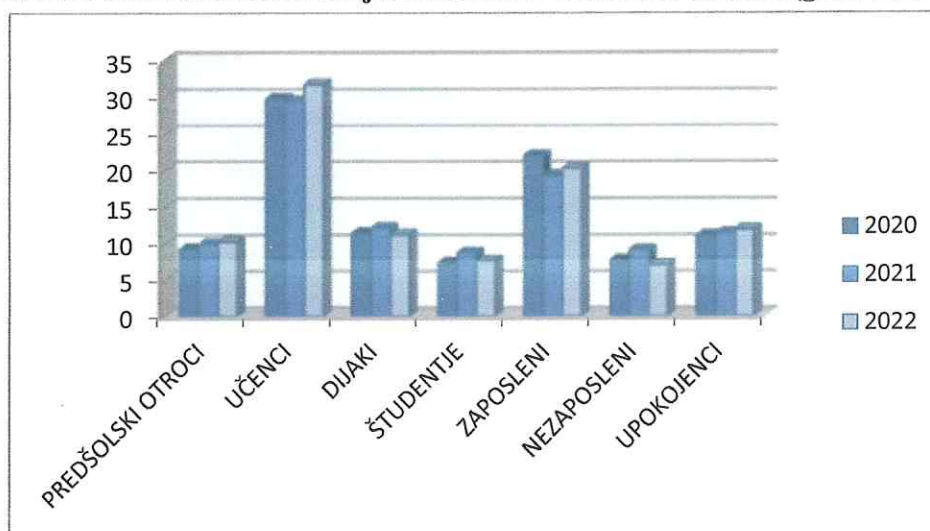

Tabela: Obisk enot Knjižnice Laško

knjižnica	obisk knjižnice (zaradi izposoje gradiva na dom in v čitalnici)	
	število obiskov	število obiskov knjižnice na prebivalca
Laško	39.332	4,4
Radeče	15.713	3,8
Rimske Toplice	10.379	5,5
Jurklošter	905	1,3
Šentrupert	1.000	1,4
Zidani Most	115	0,2
PPK	368	
SKUPAJ	67.812	3,9

Pri izračunih smo uporabljali naslednje podatke glede števila prebivalcev posameznih krajev: Laško 9.000, Radeče 4.146, Rimske Toplice 1.900, Jurklošter 700, Šentrupert 708, Zidani Most 668 (17.122).

Obisk knjižnic zaradi izposoje na dom je znašal 58.422 (Laško 33.308, Radeče 13.517, Rimske Toplice 9.209, izposojevališča 2.020, PPK 368). Glede na l. 2021 (56.475) gre za 3,4-odstotno zvišanje. **Naš občan je knjižnice zaradi izposoje na dom obiskal 3,4-krat**, in sicer Laščan 3,7-krat, Radečan 3,7-krat in Rimljan 4,8-krat, občan, ki gravitira na izposojevališča, pa 1,1-krat.

Celoten računalniško zabeležen obisk knjižnice zaradi transakcij, povezanih z izposojjo oz. obiskom knjižnice, in obiskom čitalnice je znašal 67.812. Vključno s prireditvami, aktivnostmi v okviru UTŽO in aktivnostmi, ki jih druge statistike ne vključujejo (npr. Guštfest, izobraževanja LAS za odrasle) (vse skupaj 9.527 obiskovalcev) pa **77.339 fizičnih obiskovalcev**. Če prištejemo še obiske naše spletne strani od doma – 20.632 ogledov (2021 – 19.871), FB-strani – 32.724, instagram 794, obiske naših vsebin na spletnih portalih (Kamra – 7.661 (2021 – 10.835), Obrazi slovenskih pokrajin 4.400, 2021 – 3.478), ki jih je bilo skupaj 12.061 (l. 2021 – 14.313), ter oddaljenih dostopov – 489 (leto 2021 – 513) (Biblos, Audibook, e-baze), **je imela naša knjižnica skupno vsaj 144.039 obiskovalcev**.

3.3.3 Izposoja na dom in v knjižnici

Tabela: Izposoja na dom in v knjižnici

knjižnica	izposoja na dom in v knjižnici	
	število izposojenih enot	število izposojenih enot na prebivalca
Laško	103.207	11,5
Radeče	42.099	10,1
Rimske Toplice	28.453	14,9
Jurklošter	1.534	2,2
Šentrupert	1.630	2,3
Zidani Most	641	0,9
PPK	1.505	
SKUPAJ	179.069	10,4

V tabeli je predstavljena **izposoja knjižničnega gradiva na dom in v knjižnici** (branje in uporaba gradiv v čitalnici in v drugih območjih je šteto prek vzorcev).

V nadaljevanju pa navajamo še podatke zgolj za **izposojo knjižničnega gradiva samo na dom, ki je pri nas v letu 2022 znašala 163.561 enot oz. 9,5 enote na občana**, in sicer: v Laškem 93.607 enot oz. 10,4 na občana, v Radečah 38.444 enot oz. 9,3 na občana, v Rimskih Toplicah 26.318 enot oz. 13,8 na občana, v Šentrupertu 1.587 enot oz. 2,2 na občana, v Jurkloštru 1.494 enot oz. 2,1 na občana in v Zidanem Mostu 606 enot oz. 0,9 na občana.

Povprečna izposoja knjižničnega gradiva na slovenskega državljana pa je v letu pred tem znašala 8,8 enote, v naši knjižnici pa l. 2021 9,3 in l. 2022 9,5 enote na občana.

Izposoja gradiva na dom je v enoti Laško v letu 2022 obsegala 96,1 % knjig, 2,0 % revijalnega tiska in 1,9 % neknjižnega gradiva.

Za izboljšanje bralne kulture in njene kvalitete smo v letu 2022 poleg prireditev in redne bibliopedagoške dejavnosti organizirali:

Za otroke:

Predšolsko bralno značko izvajamo z otroci Vrtca Laško, vključno z vsemi podružničnimi enotami, in v Radečah, navadno z dvema predšolskima vrtčevskima skupinama. Na rednih pravljicnih urah otroke seznanimo s knjižnico in jim jo predstavimo na njim ustrezen način. Na prvi pravljicni uri prejmejo mapo, v katero skozi celo leto shranjujejo svoje izdelke, nastale po pravljici, priložimo pa tudi vpisnice. Ob zaključku PBZ smo v Laškem otrokom podelili diplome in jih povabili v Kulturni center na predstavo Kekec družinskega gledališča Kolenc. V Radečah so ob uspešno zaključeni PBZ otroci postali *Knjižni molji*; prejeli so priznanja in si ogledali predstavo Družinskega gledališča Kolenc Maček Muri. P redšolsko bralno značko je v letu 2022 osvojilo skupaj 312 otrok. Tudi v popoldanskem času otroci radi obišejo knjižnico, organizirali smo številne pravljicne urice, vzgojiteljice vrtca Laško pa so pripravile tri igrane predstave.

Letos so nas **osnovnošolci** lahko ponovno obiskali, družili smo se na bibliopedagoških urah, v sklopu njihovih kulturnih dnevo, s sedmošolci v povezavi s projektom Rastem s knjigo, reševali smo »zadnji« Mega kviz (konec vseslovenske akcije), - razmišljamo pa že o novem lokalnem kvizu v sodelovanju z OŠ. V Laškem smo Megakviz reševali s 111 učenci in v Rimskih Toplicah s 147 učenci. Prvošolce in njihove starše smo nagovorili z informativno zgibanko, v kateri smo predstavili naše osnovne dejavnosti, namenjene njim. V začetku leta v Knjižnici Radeče starši prejmejo obvestilo o bralni znački, povabilo v knjižnico, vpisnico in zgibanko Otrok, branje, odrasli, ki jo je izdalo Društvo Bralna značka Slovenije. Aktivno smo sodelovali z OŠ Laško na noči branja v Knjižnici Laško in v podružnični šoli v Šentrupertu.

Prijavili smo se na projekt Javne agencije za knjigo (JAK) – **Pot knjige in Skrivnost izgubljenih črk** ter pridobili brošure in nadvse uporabno učno gradivo, ki smo ga razdelili učencem na bibliopedagoški uri. V Radečah je gostovala tudi razstava Pot knjige, po kateri je prvošolce vodil ilustrator stripa David

Krančan. Voden ogled so si ogledale starejše osnovnošolke, ki so potem po razstavi vodile še ostale razrede nižje stopnje.

Zaključil se je tudi zelo uspešen projekt **Čebela BERE med!**, izvedena je bila predstavitev digitalnega priročnika za 7. in 8. razrede.

Obiskali smo učence podružničnih šol in radeških vrtčevskih skupin ter jim razdelili **knjižne nahrbtnike**, prinašalce dobrih zgodb, sodelovali smo tudi pri podelitvi bralne značke.

Pripravili smo **štiri tematske razstave** in okrasili otroški oddelek, gostili smo razstavo Igraj se z mano, ki promovira vključevanje oseb s posebnimi potrebami v družbeno življenje, v sodelovanju z OŠ Primoža Trubarja Laško – oddelek NIS-a, v Knjižnici Radeče pa pripravili razstavo *V medvedovem brlogu*.

V času poletnih počitnic so se zvrstile dobro obiskane ustvarjalnice, zelo uspešna je bila risarska, ki jo je vodil Simon Sanda, omeniti velja še zelo poučno ekološko delavnico v decembru, v izvedbi vzgojiteljice ljubljanskega vrtca Miškolin Mojce Košmrlj.

Že tradicionalno smo v juniju pričeli z akcijo **Poletni bralci** – bila je še uspešnejša kot prejšnja leta – in jo zaključili s prireditvijo v Kulturnem centru. Za poletne bralce smo pripravili knjižne in druge nagrade. Navdušil nas je gost zaključne prireditve Nik Škrlec. Za izvedbo projekta smo pridobili donatorska sredstva.

Jeseni smo v Radečah pristopili k projektu Društva Bralna značka Slovenije **Medgeneracijsko branje** ter izvedli že prvo srečanje ob knjigi in ga povezali s pohodom na Svinjski rt. V sklopu projekta smo prejeli knjige za vse udeležence.

Za odrasle:

V knjižnici v fizični in virtualni obliki skrbimo za stalno dnevno, tedensko, mesečno izpostavljanje novosti, zlasti kvalitetnih naslovov in posebne pozornosti vrednih izdaj. Na te občasno opozarjamo tudi v Laškem biltenu. Stalna in celoletna **Bralna značka za odrasle** (lani že 15. po vrsti), v kateri z bralnimi predlogi sodelujemo vsi zaposleni, prinaša poleg kvalitetnih namigov za branje tudi nekaj spremljevalnih aktivnosti, ki utrjujejo in dvigujejo zavedanje o pomenu branja ter bralne pismenosti. Bralce ciljno nagovarjamo tudi s stalnimi tematskimi panoji za izpostavitve knjig in informativnimi zgibankami ali manjšimi razstavicami ob prireditvah, res pa je, da je ob kontinuiranem dotoku novosti prostorska stiska vse večja in čedalje težje najdemo primerna mesta za občasne razstave, izpostavitve novosti, celo za hrambo vrednejših knjig. V poletnem času smo tudi lani pripravljali bralne vrečke z leposlovjem za odrasle in otroke, po katerih naši bralci radi posegajo. Virtualno smo v letu 2022 vseh 52 tednov izvajali 3 stalne FB-rubrike: #torekzastaroknjigo, #petkizaklasiko in #nedeljazesem, kar je skupno pomenilo 156 izpostavljenih naslovov knjig za odrasle bralce. V letu planinstva v Laškem pa smo uspešno s celoletno akcijo promovirali planinsko literaturo in v decembru zaključili Planinsko bralno značko.

Obeležili smo dneve knjige, dan reformacije, dan slovenskih splošnih knjižnic in druge praznike, povezane s knjigami, literarnimi nagradami ipd. ter se vključevali še v druge nacionalne akcije na področju spodbujanja bralne pismenosti – nacionalni mesec skupnega branja; v Knjižnici Radeče pa tudi teden pisanja z roko, v okviru katerega smo spodbujali pisanje in zbirali rokopise naših uporabnikov.

3.3.4 Informacijsko delo in računalniške usluge

V sklopu projekta LAS smo skupaj z Osrednjo knjižnico Celje napisali priročnik z naslovom **Enostavna uporaba e-storitev**. Izvedli smo tudi izobraževanja kolegov knjižničarjev na območju sodelujočih LAS in izobraževanja za uporabnike naših knjižnic (glej poglavje 3.4.4). Izobraževanja, ki niso šteta k drugi statistiki našega dela (UTŽO, prireditve za otroke), posebej prikazujemo na tem mestu in štejemo h končni statistiki obiskov naših knjižnic. V sklopu izobraževanj LAS to pomeni 9 **izobraževanj**, na katerih je bilo prisotnih **69 udeležencev**.

Z Googlovim analitičnim orodjem smo v letu 2022 zabeležili 5. 891 uporabnikov, ki so na spletni strani knjižnice skupaj opravili 9.690 sej, pri tem **obiskali 20.632 strani**, na spletni strani knjižnice pa so se v povprečju zadržali malo manj kot 2 minuti. Uporabniki, poleg naslovnice spletne strani, največkrat obiščejo strani, kjer imamo objavljene informacije o izposoji, rezervaciji in podaljševanju gradiva, ostalih enotah Knjižnice Laško, in odpiralnih časih. Spletno stran pogosto obiščejo, ko iščejo

informacije v zvezi z vpisom v knjižnico, med desetimi najbolj obiskanimi stranmi pa je tudi bralna značka za odrasle.

Preko storitve Google My Business smo uporabnikom posredovali informacije o odprtju in poslovanju enot naše knjižnice. Za vse skupaj so uporabniki izvedli 2.886 interakcij uporabnikov. Preko družbenega omrežja Facebook dosežemo vedno več sledilcev in uporabnikov knjižnice, saj komuniciramo s 1.426 uporabniki (sledi nam 1.623 oseb). Povečuje se tudi število sledilcev na družbenem omrežju Instagram (638 sledilcev).

Trudimo se, da smo aktivni tudi na **portalu Kamra**. Lani smo prispevali 2 objavi v Album Slovenije, 1 novico in 1 multimedijski element (digitalna zbirka o Franu Orožnu je tik pred objavo), beležili pa smo **7.661 ogledov** – 30-odstotni padec (v letu 2021: 10.835). **4.400 vpogledov** – 26,5-odstotna rast – (v letu 2021: 3.478) so imela gesla v vseslovenskem spletnem biografskem leksikonu **Obrazi slovenskih pokrajin**.

V primerjavi s predhodnim letom je bil obisk spletne storitve **Moja knjižnica** nižji za 8,2 % – 3.649 (l. 2021 3.976) – 978 naročil prostega knjižnega izvoda, 492 rezervacij sposojenega gradiva in 2.179 podaljšanj.

Preko oddaljenega dostopa smo našim uporabnikom omogočali uporabo naslednjih **podatkovnih baz**: Tax-Fin-Lex, Ebsco host, E-bonitete, PressReader in arhiv časopisa Večer. Zabeležili smo 25 sej, kar je 69 % manj kot lansko leto.

V letu 2022 smo zabeležili **441 izposoj e-knjig Biblos** (v preteklem letu jih je bilo 418, kar pomeni 5,5-odstotno rast). Naši uporabniki še vedno dajejo absolutno prednost tiskani knjigi pred elektronskimi izdajami. Kljub enostavni in dobro delujoči platform za zvočne knjige **Audibook**, pri naših uporabnikih ni veliko zanimanja za to storitev – lani so si namreč izposodili le 23 zvočnih knjig (leta 2021 pa 16).

3.3.5 Prireditvena dejavnost

Tabela: Število in obisk prireditev

knjižnica	število prireditev in obisk			
	prireditve za mlade		prireditve za odrasle	
	število	obisk	število	obisk
Laško	126	3.788	14	954
Radeče	75	1.584	6	193
Rimske Toplice	86	1.616	5	250
Jurklošter	11	150	1	25
Šentrupert	8	184		
Zidani Most	8	120		
SKUPAJ	314	7.442	26	1.422

Za odrasle:

Pripravili smo **26 prireditev** (predstavitev BZ za odrasle, domoznanski in literarni večeri, strokovna predavanja, koncerta itd.), in sicer v **Laškem 14**, v **Radečah 6**, v **Rimskih Toplicah 5** in v **Jurkloštru 1** prireditve. Pripravili smo nekaj tematskih razstav v naših krajevnih knjižnicah, katerih ogled v času odprtosti knjižnice ni všteti v zgornjo statistiko. V okviru Guštfesta so si v laški knjižnici obiskovalci (cca 150 – ni všteto v zgornjo tabelo) lahko ogledali stare računalnike zbiratelja Dušana Berceta, igrali igrice in enostavno programirali. Vse prireditve je obiskalo **1.422 občanov**, in sicer v Laškem **954**, v Radečah **193**, v Rimskih Toplicah **80** in v Jurkloštru **25** obiskovalcev.

Za otroke:

V te prireditve so zajete ure pravljič, ustvarjalne delavnice, bibliopedagoške ure, druge organizirane dejavnosti za otroke in nekatere večje prireditve. Za otroke je bilo pripravljenih **310 prireditev**, in sicer 126 v Laškem, 75 v Radečah, 86 v Rimskih Toplicah, 11 v Jurkloštru, 8 v Šentrupertu in 8 v Zidanem

Mostu, ki jih je obiskalo **7.442 otrok** – v Laškem 3.788, v Radečah 1.584, v Rimskih Toplicah 1.616 in v izposojevališčih 454 otrok.

Skupaj smo pripravili 340 prireditev, ki se jih je udeležilo 8.864 obiskovalcev, 15 tematskih in nekaj manjših priložnostnih razstav.

V Laškem je bilo skupaj organiziranih 140 prireditev (4.742 obiskovalcev), v Radečah 81 (1.777 obiskovalcev), v Rimskih Toplicah 91 (1.866 obiskovalcev), v Jurkloštru 12 prireditev (175 obiskovalcev), v Šentrupertu 8 (184 obiskovalcev) in v Zidanem Mostu 8 (120 obiskovalcev).

Številčni obseg prireditev in obisk le-teh sta se v primerljavi s predhodnjim letom močno povečala in tako rekoč dosegla 85-90 % vrednosti glede na zadnja predkoronska leta.

Po močno okrnjeni prireditveni dejavnosti v letih 2020 in 2021 je od aprila naprej v letu 2022 le-ta znova lepo potekala ter je bila, glede na pokoronski čas, tudi dobro obiskana (kar pomeni, da je številčnost obiskovalcev posameznega dogodka praviloma manjša kot npr. l. 2019). **Izpostaviti želimo nekaj dogodkov.** Predstavili smo avtobiografijo ddr. Jožeta Mačka z naslovom *Moje življenje – splet naključij*. Že 15. Sezono Bralne značke za odrasle smo pričeli s pogovorom z Aljošo Bago. Gostje Osrednje prireditve Bralne značke v Kulturnem centru so bili promotorka branja za odrasle Lilijana Klemenčič ter vrhunski dramski umetnik in glasbenik na harmoniki Janez Škof in Marjan Stanić na bobnih. V Radečah pa smo na novo urejeni ploščadi pred knjižnico praznovali 20. obletnico novih prostorov radeške knjižnice. V kulturnem programu je kot osrednja gostja nastopila vrhunska violinistka Tanja Sonc.

V podobno velikem slogu kot v preteklih letih smo uspeli zaključiti akcijo za otroke *Poletni bralci* – v začetku septembra smo napolnili Kulturni center, ko smo na zaključni prireditvi gostili Nika Škrleca. Nadaljevali smo tudi tradicijo lurških koncertov – v Rimskih Toplicah smo izvedli koncert sopranistke Andreje Zakonjšek Krt, ki jo je na orglah spremljal Primož Krt.

V zimskem času, ko smo še upoštevali koronske omejitve, nismo mogli pripraviti prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku, zato smo posneli tematski videoposnetek z dramsko skupino 4 murus. Lani smo šli prvič z našo razstavno dejavnostjo izven naših zidov. Spomladi smo v sodelovanju z Muzejem Laško in Gimnazijo Celje – Center pripravili razstavo likovnih del dijakov umetniške gimnazije, ki je gostovala na občinskem dvorišču v Laškem. Ob letu planinstva v Laškem pa smo skupaj z Muzejem Laško pripravili razstavo o Franu Orožnu in zgodovini Planinskega društva Laško. V avgustu je razstava gostovala na Šmohorju pri planinskem domu; septembra in oktobra pa na občinskem dvorišču v Laškem.

Priložen je seznam prireditev za odrasle in otroke.

3.3.6 Univerza za tretje življenjsko obdobje pri Knjižnici Laško

Univerza za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) pri Knjižnici Laško je bila ustanovljena v začetku leta 2016 in je formalno del Knjižnice Laško (aktivnosti UTŽO so vključene v delovanje Knjižnice Laško). Prihodke in stroške, ki nastajajo izključno z delovanjem UTŽO, računovodsko vodimo ločeno. Aktivnosti UTŽO potekajo v okviru študijskega leta.

Medtem ko študijsko leto 2020/2021 sploh ni bilo izvedeno, se je spomladi nadaljevalo zelo okrnjeno delovanje (UTŽO) v študijskem letu 2021/22. Nadaljevala sta se oba krožka angleškega jezika. Poleti smo izvedli dva krajša izleta v okviru domoznanskega krožka, in sicer v Trobni Dol in Lahomniški Sopot ter v Šentrupert in na Svetino. Spomladi smo izvedli tudi tri izobraževanja za člane UTŽO (dve v Laškem in eno v Rimskih Toplicah) v okviru digitalnega opismenjevanja v sklopu projekta LAS. Jeseni smo začeli študijsko leto 2022/23 s tremi krožki (oba krožka angleščine in domoznanski krožek).

Zaradi različnih vzrokov ob začetku novega študijskega leta nismo začeli s popotniškim krožkom in dopoldanskimi predavanji za člane UTŽO. Nekaj tovrstnih aktivnosti bomo izvedli v drugi polovici študijskega leta, to je v začetnih mesecih leta 2023.

Za študijsko leto 2022/2023 smo prejeli sredstva za sofinanciranje UTŽO na razpisu pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

V tabelah navajamo aktivnosti, iz katerih so razvidni številčni rezultati delovanja UTŽO v l. 2022.

Tabela: Krožki 2021/2022 (2. del – v koledarskem letu 2022)

<i>krožek</i>	<i>mentorica</i>	<i>št. udeležencev</i>	<i>ure</i>	<i>št. srečanj</i>	<i>obisk</i>
angleščina 1	Lidija Šober	7	34	17	107
angleščina 2	Lidija Šober	8	34	17	105
domoznanski krožek	Metka Kovačič	16	10	2	30
računalniški krožek	Jerica Horjak	21	6	3	21
SKUPAJ		52	84	39	263

Tabela: Krožki 2021/2022 (2. del – v koledarskem letu 2022)

<i>krožek</i>	<i>mentorica</i>	<i>št. udeležencev</i>	<i>ure</i>	<i>št. srečanj</i>	<i>obisk</i>
angleščina 1	Lidija Šober	9	18	9	75
angleščina 2	Lidija Šober	9	18	9	67
domoznanski krožek	Metka Kovačič	12	15	5	39
SKUPAJ		30	51	23	181

SKUPAJ LETO 2022			135	62	444
-------------------------	--	--	------------	-----------	------------

Dejavnosti UTŽO je obiskalo 52 udeležencev, ki so bili v letu 2022 vključeni v 4 različne krožke. V letu 2022 se je v okviru UTŽO zvrstilo 62 srečanj, opravljenih je bilo 135 ur, zabeležili pa smo 444 obiskovalcev.

3.4 DRUGA DELA IN AKTIVNOSTI

3.4.1 Domoznanstvo

Domoznanska dejavnost obsega zbiranje, obdelavo, hrambo in prezentacijo domoznanskega gradiva. V naši knjižnici je tradicionalno zelo živahna tudi na področju domoznanskih predavanj, predstavitev del z domoznansko vsebino in za domoznanstvo zanimivih ljudi. Lani smo, tako rekoč po dveh letih premora zaradi epidemioloških razmer, začeli s temi oblikami promocije naše domoznanske dejavnosti, vendar še vedno nekoliko okrnjeno. Znova je pričel delovati tudi domoznanski krožek v okviru UTŽO.

V letu 2022 smo izvedli sledeče domoznanske aktivnosti:

- Pripravili smo predstavitev knjige Premog, železnica, terme in pivo dr. Alenke Hren Medved (skupaj z Muzejem Laško) ter predstavitev avtobiografije Moje življenje – splet naključij ddr. Jožeta Mačka.
- Kreirali smo zapise za vzajemni katalog COBIB za 32 razglednic (ki smo jih kupili lani in dopolnili našo zbirko tovrstnega gradiva), 7 raziskovalnih nalog OŠ Marjana Nemca Radeče in 77 člankov, skupaj 116 bibliografskih zapisov.
- Inventarizirali smo 126 enot domoznanskega gradiva.
- Pripravili smo domoznanske prispevke za Album Slovenije (portal Kamra), ki so bili objavljeni tudi v Laškem biltenu in Novem tedniku.
- V sodelovanju z Muzejem Laško (tehnična izvedba) smo pripravili razstavo na panojih o Laščanu, Franu Orožnu, geografu in ustanovitelju Slovenskega planinskega društva, ki je bila na ogled ob Planinskem domu na Šmohorju in nato na občinskem dvorišču, v zimskem času pa je gostovala tudi v Osrednji knjižnici Celje.
- Pripravili smo razstavo ob 110-letnici smrti pesnika, duhovnika in mestnega arhivarja Antona Aškercarja s spremljajočo zbirko (v Knjižnici Rimske Toplice).
- Po uspešni prijavi v projekte digitalizacije v okviru območnosti je bila v sodelovanju z Muzejem Laško digitalizirana celotna Valentiničeva kronika in objavljena na portalu dLib.
- Opravili smo lekturo in korekture knjige Stoletje laških planincev avtorja Andreja Mavrija.
- Za objavo na družabnih omrežjih smo pripravili nekaj objav z domoznansko tematiko.
- Udeležili smo se dveh sestankov glede domoznanske dejavnosti v okviru območnosti OOK Celje in izobraževanja za vnos vsebin na portal Obrazi slovenskih pokrajin.

- Udeležili smo se 7. Domfesta »Domoznanstvo za vse generacije« v Celju.
- ZD Radeče smo posredovali metodologijo za iskanje člankov o njihovi zgodovini v revijah, v okviru pomoči pri pripravi knjige o zgodovini zdravstvenega doma ob njegovi 30-letnici.
- Sestanki v zvezi z izdajo knjige strarih razglednic iz občine Laško (10 sestankov).
- Sestanka v zvezi s 100-letnico PD Laško (2 sestanka).
- Udeležili smo se žalne seje na FDV, posvečene zasl. prof. dr. Tomu Korošču. Direktor Matej Jazbinšek je imel žalni govor na pogrebu dr. Toma Korošca v imenu Občine Laško.

3.4.2 Izredna strokovna in tehnična dela

Izredna strokovna dela v l. 2022:

Na tem področju smo opravili naslednja dela:

- analiza statističnih podatkov za l. 2021 in izpolnitev letnega statističnega vprašalnika (BibSiSt),
- paketni izbris neaktivnih članov (nazadnje aktivni l. 2017) – 241 članov in uničenje pripadajočih vpisnic,
- prijava na neposredni poziv MIK za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva,
- prijava na neposredni poziv MIK za sofinanciranje IKT-opremljanja knjižnic,
- odpis knjižničnega gradiva,

3.4.3 Posavska potujoča knjižnica

V l. 2022 je Posavska potujoča knjižnica (PPK) delovala redno oz. še z nekaj omejitvami zaradi epidemije koronavirusa na začetku leta. Upravni organ PPK je **kolegij direktorjev**, ki se je sestajal mesečno, v začetku leta na daljavo, nato pa v živo. Jeseni smo morali opraviti nov razpis, izbor in zaposlitev voznika knjižničarja, saj je dotedanji prekinil pogodbo o zaposlitvi. Vsi postopki so bili opravljeni lani, novi voznik pa se je na PPK zaposlil v začetku l. 2023. V drugi polovici novembra in v decembru je delo voznika opravljal upokojeni voznik preko podjemne pogodbe, ki je odtlej tudi zamenjava za eventualno odsotnost voznika.

Občina Radeče na podlagi krovne in letne tripartitne pogodbe neposredno **financira delovanje PPK** upravljalki Valvasorjevi knjižnici Krško. Skladno s pogodbo in zahtevki Valvasorjeve knjižnice Krško je tako v lanskem letu delovanje PPK sofinancirala v višini 5.231 eur (2.645 eur za plače, 1.194 eur za materialne stroške, 1.283 eur za knjižnično gradivo in 109 eur za manjše investicije). Skladno z odločbo ministrstva za kulturo smo iz Knjižnice Laško od prejetih sredstev ministrstva za nakup knjižničnega gradiva 1.250 eur nakazali krški knjižnici.

Posavska potujoča knjižnica na območju občine Radeče obiskuje **postajališča Jagnjenica, Svibno, Vrhovo** (2-krat mesečno) in **Prevzgojni dom Radeče** (1-krat mesečno). Na večini izposojevališč je oblikovano določeno število rednih obiskovalcev, tudi na postajališčih radeške občine, ki delujejo v povprečju PPK. Slab odziv je na Vrhovem. Po spremembi časa postanka v l. 2021 smo lani spomladi v sodelovanju z zaposlenima na PPK posredovali dopis na vsa gospodinjstva, vezana na to postajališče PPK. Nobena od teh aktivnosti ni prinesla izboljšanja obiska storitve potujoče knjižnice. O tem se bomo morali letos pogovoriti z ustanoviteljem.

(Poročilo o delu PPK je priloženo kot samostojen dokument, določene statistične podatke sodelujoče knjižnice po medsebojnem dogovoru in navodilih ministrstva za kulturo upoštevamo pri posameznih ustreznih poglavjih.)

3.4.4 Projekt LAS Čebela BERE med!

Novembra lani smo zaključili **operacijo sodelovanja Čebela BERE med!**, v katero je bilo vključenih pet lokalnih akcijskih skupin z območja Savinjske, Celjske, Šaleške, Koroške in Dravske doline.

V sklopu projekta je bilo v JZ Knjižnica Laško izvedenih nekaj manjših investicij v Knjižnici Laško in Knjižnici Rimske Toplice, v skupni vrednosti 29.826,60 eur, pri čemer smo prejeli 24.920,27 eur projektne sredstev. O investicijskih pridobitvah smo že poročali lani, saj so bile izvedene v l. 2021. Skupaj z Osrednjo knjižnico Celje (OKC), ki je bila na območju našega LAS poleg nas vključena v projekt, smo pripravili **priročnik Enostavna uporaba e-storitev** (avtorice: bibliotekarka Jerica Horjak iz Knjižnice Laško ter bibliotekarki dr. Andreja Videc in Lea Očko iz OKC), ki opisuje številne storitve s področja e-uprave, e-zdravja, e-bančništva, e-knjižnice itd. za opravljanje na daljavo. Priročnik je v tiskani obliki izšel lani, v e-obliki pa je tudi prosto dostopen na spletu.

Izvedli smo **4 predstavitevne delavnice v sodelujočih LAS**, namenjene prenosu dobrih praks za zaposlene v knjižnicah, in **16 delavnic Enostavna uporaba e-storitev** za ciljne skupine na območju LAS Raznolikost podeželja (mladi, ženske, starejši). Na vseh 20 predstavitevni dejavnostih skupaj se je izobraževalo **226 udeležencev**. Poleg teh izobraževanj smo v naših knjižnicah v Laškem in Rimskih Toplicah izvedli številne **bibliopedagoške urice ob čebelarskem kotičku**, inovativnem izobraževalno-didaktičnem pripomočku, s katerim smo otroke poučevali o pomenu varovanja čebel in pomenu čebel za naravno okolje. Vsak učenec je prejel tudi **slikanico Čebela bere med**, ki je izšla v okviru projekta.

Operacijo Čebela BERE med! smo zaključili z izdajo skupne predstavitvene brošure. Operacija je za vse sodelujoče predstavljala doprinos k razvoju splošnih knjižnic, obogatitvi njihovih vsebin ter prenosu inovativnih znanj in dobrih praks. Aktivnosti so mlade in njihove starše izobraževale o pomenu čebel za okolje in našo prihodnost. Vključene knjižnice smo s pomočjo kupljene opreme in urejenih prostorov izvedle številne aktivnosti – delavnice, izobraževanja, prireditve. Izobraževanja so bila namenjena okoljevarstvenim vsebinam, ki so za prilagajanje na podnebne spremembe, varovanje okolja in ozaveščanje ključnega pomena. Del izobraževalnih vsebin je bil namenjen digitalnemu opismenjevanju, ki je, posebej med starejšimi, potrebno znanje za vsakdanja opravila in večjo vključenost v družbo.

Sodelovanje pri tako obsežnem projektu z velikim številom partnerjev je bilo za našo knjižnico zelo dobra izkušnja, preko projekta in pridobljenih sredstev pa smo lahko izvedli investicije, ki bi jih sicer z rednimi sredstvi ne mogli, na vsebinskem področju projekta pa smo k določenim aktivnostim, ki jih v manjšem obsegu izvajamo tudi sicer, pristopili bolj sistematično in poglobljeno, česar rezultat je tudi priročnik v digitalni in tiskani obliki.

3.4.5 Sodelovanje z drugimi institucijami, društvi in posamezniki v kraju in širše

Naše sodelovanje z **vzgojno-izobraževalnimi ustanovami** na našem območju, in sicer z vsemi enotami obeh vrtcev ter s centralnimi in podružničnimi šolami, je temeljno za našo dejavnost in tudi najbolj utečeno. Po dveh letih (zaradi ukrepov ob epidemiji COVID-19) smo nadaljevali z različnimi oblikami.

V svoje prireditve pogosto vključujemo **domačine**, kot predavatelje, glasbene goste, soorganizatorje. Sodelovali smo Z Glasbeno šolo Laško–Radeče (Iva Razboršek – violiona, Maj Kovačič – klarinet in Gal Gros – klavir ter njihovimi mentorji), Vrtcem Laško (izvedba lutkovnih predstav) in Gabrijelo Lavrine; v Radečah pa z violinistko Tanjo Sonc in Trobilnim kvintetom Slovenskih železnic pod vodstvom Francija Lipovška, Gledališko skupino Junaki, Ninno Kozorog ter Dorotejo Jazbec. Na predstavitvi Radeškega almanaha za l. 2021, katerega avtorica je Doroteja Jazbec, je bila osrednja govornica zaposlena v Knjižnici Radeče Veronika Drašček. Naše prireditve so fotografirali dijak Jure Šantej, študentki Nika Gobec in Rina Medjić ter voditelj fotokrožka na OŠ Andrej Gobec. Pri izvedbi prireditev na knjižničnem vrtu sta nam pomagala ŠMOCL in STIK.

Pri **domoznanskih aktivnostih** smo sodelovali z ddr. Jožetom Mačkom (predstavitev avtobiografije) in z dr. Alenko Hren Medved (predstavitev strokovne monografije). Sodelovali smo na sestankih (z Muzejem Laško in Boštjanom Vrščajem v zvezi s pripravo izdaje knjige o razglednicah Laškega. Boštjanu Vrščaju smo prispevali nekaj starih razglednic za pripravo domoznanskega koledarja. V Laškem smo za prejetje občinskega priznanja predlagali plezalko Saro Čopar (prejela je bronasti grb) ter pisno podprli vlogo za občinsko priznanje zgodovinarke in bibliotekarski kolegici Alenki Hren Medved (prav tako bronasti grb).

V **Laškem** smo sodelovali še s Planinskim društvom Laško (odbor za proslavitev 100-letnice planinstva v Laškem), ŠMOCL-om, Komunalo Laško, STIK-om (sestaneč Odbora za kulturo, prireditve in turizem, lektoriranje poslovnega poročila ter besedil novih aplikacij za promocijo Laškega in Rimskih Toplic), Muzejem Laško in Turističnim društvom Laško (Guštfest 2022), JSKD, OI Laško, MMC TV Laško in TV Krpan ter celjsko podružnico Hospica; v **Rimskih Toplicah** pa z Župnijo sv. Marjete, Skupino ročnih del Perle in KD Anton Aškerc (osrednji govor direktorja knjižnice na prireditvi ob 110-letnici smrti A. Aškerc). Za akcijo Poletni bralci so knjižne nagrade prispevale založbe Mladinska knjiga, Epistola, Avrora, Učila, Zala, Skrivnost in Celjska Mohorjeva družba; finančne donacije za nagrade za otroke pa podjetja Vemimont d.o.o, Lekarna Cizej, Turnaplant d.o.o, Gerčer d.o.o, Zobozdravstvo Benedek, M_M International ter WOOP! park iz Ljubljane. Finančne donacije za pomoč pri izvedbi lurskega koncerta so prispevali Rimske Terme, Sadjarstvo Aškerc, Lemit plus in Gostišče Hochkraut. LAK je financiral knjižnične članarine za študente, vključene v društvo.

V **Radečah** smo utečeno sodelovali z več društvi – z Društvom prijateljev mladine Radeče (pravljicne urice in ustvarjalne delavnice za otroke), s Skupino Nitke (tradicionalna razstava klekljanih izdelkov), z Društvom ljubiteljev likovne umetnosti Radeče, Ludvikom Kosom, Marjeto Brilej, Alenko Gros in Milanom Goriškom.

V okviru zmožnosti smo se povezovali na regijski in slovenski **strokovni ravni**: sestanki direktorjev knjižnic na celjskem območju, Združenje splošnih knjižnic in strokovna knjižničarska telesa (Društvo bibliotekarjev Celje (DBC) in ZBDS). Intenzivno smo sodelovali s posavskimi knjižnicami v okviru delovanja Posavske potujoče knjižnice ter s celjsko knjižnico v okviru območnosti. Obiskali so nas člani UTŽO Šmarje pri Jelšah, ki deluje v okviru tamkajšnje knjižnice; ob obisku smo jim pripravili tudi predstavitveno predavanje o Laškem. Ob občinskem prazniku in obisku iz pobratene občine Novigrad (Hrvaška) smo se povezali s tamkajšnjo knjižnico in se dogovorili za možnost skupnih projektov. Knjižnica Laško se je s projektom Čebela bere med! prijavila na razpis Združenja splošnih knjižnic (primeri dobrih praks) in bila ocenjena z 90 odstotnimi točkami. V okviru tega projekta in tudi sicer smo sodelovali z LAS Raznolikost podeželja.

Matej Jazbinšek je bil podpredsednik DBC in predsednik Upravnega odbora Kalanovega sklada. Barbara Rančigaj je bila članica Častnega razsodišča DBC. V vseh navedenih telesih delujemo strokovno in zastopamo interese Knjižnice Laško.

3.4.6 Stiki z javnostmi

Običajno so organizacija in izvedba prireditev tisti razlog zaradi katerega stopimo v **stik z našimi uporabniki**. Stik z našimi uporabniki od novembra lani temelji na spletnih poštnih obvestilih (MailChimp), kjer imamo trenutno v bazi 445 naslovnikov, ki tedensko prejema elektronsko pošto s kratkim napovednikom dogodkov, splošnimi obvestili, novostmi in zanimivostmi knjižnice. Redno objavljamo tudi preko družbenih omrežij Facebook in Instagram ter na knjižnični spletni strani. Omenjeni viri širjenja informacij so pomembni dejavniki prepoznavanja, oglaševanja in promocije knjižnice.

V septembru 2022 smo, na opozorilo Inšpekcije za informacijsko družbo, v veliki meri posodobili spletno stran in jo prilagodili branju oviranih. Spletna stran je zdaj uporabnikom še bolj pregledna in prijazna. Glavno stran spletne strani in vsa družbena omrežja se trudimo dnevno osveževati z novicami o aktualnem dogajanju v knjižnici. Ažurno objavljamo vabila na dogodke, seznam knjižnih novosti, spremembe urnika odprtosti knjižnice, prispevke o naših dejavnostih in dogajanju ter druge informacije. Čeprav se trudimo potencialnim obiskovalcem prireditev približati e-okolje, še vedno kar nekaj naših uporabnikov obveščamo s klasičnimi vabili (Laško 59, Radeče 45 in Rimske Toplice 87 naslovnikov). Vabila, letake in promocijsko gradivo oblikujemo sami ter so dostopna tudi na izposojevalnem pultu in oglasni deski knjižnice.

Potencialni uporabniki nas lahko **spremljajo** preko spletne strani www.knjiznica-lasko.si ter družbenih omrežij Facebook (1. 602 všečkov) in Instagram (628 sledilcev) ali pa o dogajanju v naših knjižnicah izvedo po klasičnih kanalih, kot so mesečni napovedniki STIK-a in prispevki v lokalnih medijih (Laški bilten, Radeški utrip, Novi tednik, Radio Celje, MMC TV Laško, TV Krpan, TV Radeče, Posavski

obzornik, Radio Štajerski val, Napovednik.com itd.). Z raznovrstnimi objavami na družbenih omrežjih se trudimo, da smo vedno bolj prisotni in opazni v lokalnem okolju, predvsem za mlajše generacije. Predšolske otroke in učence redno vabimo na naše dogodke s tiskanimi vabili, ki jih dobijo v vrteu oz. šoli in objavami preko spleta, v knjižnico pa jih povabimo tudi v vsakoletnem glasilu laške osnovne šole Iskrice.

Prispevke o dogajanju in naših dejavnostih redno objavljamo v Laškem biltenu in Radeških novicah, saj tako poskrbimo, da ostanemo opazni v celotnem lokalnem okolju (omenjena glasila dobijo vsi občani). O dogajanju pri nas poročajo novinarji Novega tednika (obsežen prispevek o knjižnici ob dnevu splošnih knjižnic), Radeškega utripa, TV Krpana (intervju o poletnem branju), MMC TV Laško, Radia Štajerski val (Planinska bralna značka; poletni bralni namig) in Posavskega obzornika. Sodelujemo s časopisom Novi tednik, kjer občasno objavljamo v domoznanski rubriki Album Laškega.

3.4.7 Izobraževanje zaposlenih

V letu 2022 je bilo ponovno organiziranih več izobraževanj. Kar precej jih je bilo izvedenih v spletnem okolju, kar bo odslej stalna praksa.

Zaposleni so se udeležili naslednjih izobraževanj oz. posvetov:

- Posvetovanja ZBDS »Proaktivno delovanje knjižnic« (2 osebi; na daljavo)
- 7. Domfesta »Domoznanstvo za vse generacije« v organizaciji Osrednje knjižnice Celje (2 osebi)
- Strokovnega srečanja ABC bralne pismenosti v organizaciji Mariborske knjižnice (1 oseba; na daljavo)
- Dneva splošnih knjižnic v organizaciji Valvasorjeve knjižnice Krško (2 osebi)
- Otvoritve Valvasorjeve knjižnice Krško (1 oseba)
- Srečanja potujočih knjižnic v Murski Soboti (1 oseba)
- Izobraževanja direktorjev v organizaciji ZSK (1 oseba)
- Izobraževanja Ministrstva za kulturo o načrtovanju nakupa knjižničnega gradiva (1 oseba; na daljavo)
- Strokovnega srečanja Knjižnica – igrišče znanja in zabave: Ded, ki je prisurfal na internet v organizaciji Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto (1 oseba; na daljavo)
- Mednarodne konference Zmoremo – videti naprej (delo s slepimi in slabovidnimi) v organizaciji Mestne knjižnice Ljubljana (1 oseba)
- Posvetovanja »Medijska pismenost je kompetenca« v organizaciji Sekcije za mladinsko knjižničarstvo pri ZBDS (1 oseba; ; na daljavo)
- Izobraževanj za mladinske knjižničarje (2 strokovni sredi) v organizaciji Mestne knjižnice Ljubljana (2 osebi)
- Delavnice »Knjigoveštvo in popravilo knjig« v organizaciji NUK-a (2 osebi)
- Izobraževanja za vnašalce portala Dobreknjige v organizaciji uredništva portala (1 oseba; na daljavo)
- Festivala Bralnice pod slamnikom – pustolovske in zgodovinske knjige v organizaciji Založbe Miš (1 oseba; na daljavo)
- Seminarja o Pomenu vključevanja staršev za bralni razvoj otroka v organizaciji Društva BZ (1 oseba; na daljavo)
- Izobraževanja o BibSist-u (portal za vnos statističnih podatkov) v organizaciji NUK-a (1oseba; na daljavo)
- Izobraževanja COBISS/3 Nabava – e-viri v organizaciji IZUM-a (1 oseba; na daljavo)
- Izobraževanja o učinkovitem iskanju po dLib.si v organizaciji NUK-a (1 oseba; na daljavo)
- Izobraževanja o referenčnem delu v organizaciji NUK-a (1 oseba; na daljavo)
- Bralnih čajank (8 sklopov) v organizaciji Društva BZ (1 oseba; na daljavo)
- Regijskega srečanja prostovoljskih organizacij Savinjske regije v organizaciji Savinjske regije (1 oseba)
- Letnega srečanja My Lasko v organizaciji STIK-a Laško (2 osebi)

Za izobraževanja je bilo porabljenih 32 dni.

Direktor je bil prisoten na več **sestankih** na obeh občinah, na sejah občinskih svetov, skupščinah Združenja splošnih knjižnic, številnih delovnih sestankih oz. videokonferencah in kolegijih direktorjev Posavske potujoče knjižnice, nekaterih sestankov Osrednje območne knjižnice Celje (območnost,

domoznanstvo) in sestankov direktorjev knjižnic celjske regije v različni sestavi ter sestankov in skupščin LAS Raznolikost podeželja. Trije zaposleni so se udeležili občnega zbora Društva bibliotekarjev Celje. Direktor se je udeležil strokovne ekskurzije DBC v Furlanijo. Na letnem srečanju DBC v Osrednji knjižnici Celje pa sta prisostvovala dva zaposlena.

Ponovno smo lahko obiskali Slovenski knjižni sejem (tokrat na Gospodarkem razstavišču).

Dan knjižnice je kolektiv posvetil ogledu Valvasorjeve knjižnice v Krškem in Posavskega muzeja v Brežicah.

Na **strokovnih kolegijih** načrtujemo naše delo, se dogovarjamo o vprašanih organizacijske in strokovne narave ter si izmenjujemo pridobljena znanja. Vsako leto opravimo tudi veliko neformalnega izobraževanja in seznanjanja z novostmi izven delovnega časa.

Za izobraževanja, srečanja in sestanke je bilo skupaj v letu 2022 porabljenih 68 dni.

3.5 OBRAZLOŽITEV REALIZACIJE FINANČNEGA NAČRTA

Z **novelacijo Finančnega načrta**, ki smo jo sprejeli v decembru, smo nekoliko popravili in uskladili prihodkovno in odhodkovno stran pri plačah. Odhodke smo precej znižali. Razlog za to je, ker je zaposlena, ki je nadomeščala odsotno računovodkinjo (zaradi materinskega dopusta) že sredi marca v knjižnici prekinila delovno razmerje. Računovodska dela so bila potem opravljana preko podjemne pogodbe (višji materialni stroški). Prav tako je bila druga polovica zaposlitve – strokovni delavec VI – realizirana šele v drugi polovici junija, kar pomeni 3 mesece manj stroška za plače. Nižji odhodki so bili tudi zaradi ene dolgotrajnejše bolniške ter izolacij zaradi covid-19 in starševske nege. Popravek na postavki knjižnično gradivo je bil potreben zaradi višjih sredstev Ministrstva za kulturo, ki smo jih morali tudi drugače razdeliti zaradi sredstev, prejetih neposredno za PPK (1.250 eur) in smo jih morali nakazati upravljavki Valvasorjevi knjižnici Krško. Zaradi povišanja materialnih stroškov smo se na obeh Občinah dogovorili za nekoliko prerazporeditve sredstev za investicije na materialne stroške. V Laškem je tako ostalo na investicijah 1.500 eur, v Radečah pa 1.000 eur. Na prihodkovni strani za Laško smo dodali sredstva v okviru projekta IKT na ministrstvu za kulturo (710 eur). Na prihodkovni strani za Radeče pa smo dodali sredstva presežkov preteklih let, s katerimi bomo morali kriti del investicije (817,80 eur). Na postavki obeh Občin smo precej povišali sredstva za materialne stroške, ki pa niso presegla skupaj zagotovljenih sredstev v proračunih obeh Občin. Višja sredstva za materialne stroške smo tako prejeli na račun nižjih investicijskih sredstev in predvsem nižjih sredstev za plače. Skladno s potrebami smo morali precej zvišati postavko za podjemno delo (že prej omenjeno izvajanje računovodstva), zaradi podražitev pa tudi postavki ogrevanje in električna energija. Nenačrtovano se nam je ob koncu leta v Laškem precej povišala postavka vzdrževanje prostorov in instalacij (večje popravilo plinske peči).

Opravili smo še nekaj manjših popravkov, ki jih posebej ne izpostavljamo.

V letu 2022 je bilo od ustanoviteljev Občine Laško in Občine Radeče za redno knjižnično dejavnost planiranih 407.200,00 eur sredstev (318.500,00 eur Laško, 82.800,00 eur Radeče in 5.900,00 Radeče neposredno Valvasorjevi knjižnici Krško za Posavsko potujočo knjižnico). **Prejeli smo 400.477,41 eur** (311.184,92 eur Laško, 84.061,06 eur Radeče in 5.231,43 Radeče neposredno Valvasorjevi knjižnici Krško za Posavsko potujočo knjižnico). Od **Ministrstva za kulturo** smo za nakup knjižničnega gradiva prejeli **25.122,00 eur** (18.803,54 eur za klasično gradivo, 6.318,46 eur za e-knjige in zvočne knjige). Razliko med načrtovanimi in prejetimi občinskimi sredstvi predstavljajo precej nižje porabljenega sredstva za plače v Laškem. **Lastne prihodke** v višini **12.282,65 eur**. Porabili smo jih večinoma za sofinanciranje knjižničnega gradiva in za materialne stroške v Laškem, delež radeških lastnih sredstev pa smo porabili za financiranje knjižničnega gradiva in investicij ter naših stroškov, povezanih s PPK.

Po posredovanih zahtevkih smo prejeli za **investicije in investicijsko vzdrževanje** od **Občine Laško 1.636,68 eur** in od **Občine Radeče 1.000,00 eur** in od ministrstva za kulturo v sklopu projekta IKT 710,00 eur. Investicije pa smo poleg namenskih občinskih sredstev krili tudi z lastnimi sredstvi in presežki preteklih let.

Obema Občinama smo hvaležni za nemoteno financiranje dejavnosti, sploh za razumevanje situacije ob koncu leta in prestavitve sredstev za podpis aneksa k tripartitni pogodbi o financiranju knjižnične

dejavnosti. Veseli nas, da smo se lahko tudi med letom sproti dogovarjali in usklajevali glede na potrebe in spremembe, ki so zahtevale tudi določene prerazporeditve.

4 DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV

V tem poglavju ocenjujemo uspešnost realizacije zastavljenih ciljev, katerih izpolnjevanje je podrobno predstavljeno v celotnem tretjem poglavju.

- Po dveh letih, v katerih je delovanje knjižnice v veliki meri krojila epidemija koronavirusa in ukrepi v zvezi z njo, se je situacija v precejšnji meri normalizirala. Najbolj okrnjeno je bilo naše delovanje še na področju prireditev (predvsem v prvih treh mesecih leta) in UTŽO, saj ta dejavnost tudi do konca leta še ni zaživela v takšnem obsegu kot pred epidemijo. Statistični podatki našega dela so tudi lani večinoma še naraščali in se vztrajno približujejo predkoronskim letom.
- V Radečah je bila spomladi po letih čakanja in pobud končana obnova ploščadi pred knjižnico; vhodni del pa smo oplemenitili z novim modernim in estetskim napisom nad vrati. Po dogovoru z Občino Radeče smo pristopili k dobavi električne energije preko skupine SONCE energija z najemom fotovoltaičnih modulov.
- Večkrat v preteklem letu je ureditev dela z uporabniki v naši osrednji in krajevnih knjižnicah preverjala inšpekcija, ki je vselej ugotovila primerno upoštevanje ukrepov zaradi epidemije koronavirusa.
- Novembra smo uspešno zaključili projekt sodelovanja LAS. Izdali smo priročnik Enostavna uporaba e-storitev in izvedli skupaj 20 predstavitev delavnic, na katerih se je izobraževalo 226 udeležencev. Poleg teh izobraževanj smo v naših knjižnicah v Laškem in Rimskih Toplicah izvedli številne bibliopedagoške urice ob čebelarskem kotičku.
- Nakup knjižničnega gradiva je bil v 102 % izpeljan po načrtu, usklajenim glede na sredstva ministrstva. Načrtovali smo nakup 2.798 enot gradiva, realizirali pa 2.854. Nudili smo dostop do petih elektronskih baz podatkov ter slovenskih e-knjig na portalu Biblos in zvočnih knjig na portalu Audibook. Nakup je bil višji od lanskega, a je, glede na potrebe, še vedno precej prenizek.
- Odrprtost knjižnic smo realizirali v celoti, saj knjižnic zaradi epidemije nismo več zapirali za naše uporabnike.
- Pri redni dejavnosti z uporabniki smo si za leto 2022 zastavili številčne cilje, ki smo jih umestili nekako med predkoronska in koronska leta, in sicer:
 - da bomo imeli 4.180 aktivnih članov, doseženih je bilo 3.800 članov oz. 90,9 %,
 - da bo obisk zaradi izposoje znašal 63.320, doseženih je bilo 58.422 obiskov oz. 92,3 %,
 - da bo izposoja na dom znašala 166.890, dosežena je bila izposoja 163.561 enot oz. 98,0 %.

Obisk in izposoja knjižničnega gradiva sta se sicer glede na leto 2021 povišala, število aktivnih članov pa nekoliko zmanjšalo. Dejstvo je, da so bili glede na vse okoliščine naši številčni cilji preveč smelo zastavljeni. Ne glede na to pa smo zadovoljni, da je trend teh statističnih podatkov že drugo leto v naraščanju (razen števila aktivnih članov) in trudili se bomo, da bo še naprej tako.

- Načrtovali smo 28 prireditev za odrasle. Izvedli smo jih 26. Načrtovali smo 282 prireditev za otroke. Izvedli smo jih 314. Skupaj šteto pomeni, da je bila naša realizacija 109,6-odstotna, zato lahko rezultate prireditvene dejavnosti, ki je sicer drugačna, kot je bila v predkoronskem obdobju, štejemo za pozitivne. Prav tako lahko rečemo, da so prireditve spet pomemben dejavnik vseživljenjskega izobraževanja in promocije naše dejavnosti.
- Na domoznanskem področju smo spet začeli z domoznanskimi prireditvami, ki so najpomembnejši del predstavitve našega domoznanstva širši javnosti. Izpostavili bi le predstavitev avtobiografije Moje življenje – splet naključij ddr. Jožeta Mačka. Za nas pomembna je bila tudi priprava razstave na panojih o Franu Orožnu in zgodovini Planinskega društva Laško, ki smo jo pripravili skupaj z Muzejem Laško ter je bila na ogled ob Planinskem domu na Šmohorju in nato na občinskem dvorišču, v zimskem času pa je gostovala tudi v Osrednji knjižnici Celje; po njej pa nastaja tudi digitalna zgodba za objavo na portalu Kamra.
- Delovanje Posavske potujoče knjižnice je bilo sorazmerno uspešno tudi na območju občine Radeče, zaskrbljujoč pa je še vedno zelo slab odziv na postajališču Vrhovo.
- Uspešno smo zaključili projekt LAS, kjer smo bili lani aktivni na vsebinskem področju: izdaja priročnika Enostavna uporaba e-storitev za digitalno opismenjevanje državljanov ter izvedene delavnice za otroke in odrasle.

- V ožjem in širšem okolju utečeno sodelujemo s številnimi akterji in imamo vzpostavljene različne kanale za stike z javnostmi, od novembra 2022 zelo uspešno preko storitve MailChimp. Tudi lani smo vzpostavili nekaj pomembnih novih povezav in sodelovanj.
- Še naprej smo bili aktivni v različnih strokovnih bibliotekarskih združenjih in komisijah na regijski in državni ravni, prav tako pa smo se intenzivno povezovali in sodelovali v lokalnem okolju. Poseben način in intenzivnost sodelovanja sta pomenila projekt Posavska potujoča knjižnica in projekt sodelovanja LAS.

5 DOSEGANJE CILJEV V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM

Tabela: Primerjava kazalnikov uspešnosti v letih 2021 in 2022

Kazalniki uspešnosti	2021	2022	%
Število aktivnih članov (BibSist)	3.892	3.800	-2,4
Število obiskov zaradi izposoje na dom	56.475	58.422	+3,4
Število obiskov v čitalnici	7.825	9.390	+20,0
Število obiskov zaradi izposoje na dom in v čitalnici	64.300	67.812	+5,4
Izposoja knjižničnega gradiva na dom	160.557	163.561	+1,9
Izposoja v čitalnici	12.870	15.508	+20,4
Izposoja na dom in v čitalnici	173.427	179.069	+3,2
Število vseh prireditev (brez razstav)	220	340	+54,5
Število prireditev za mlade	207	314	+51,7
Število prireditve za odrasle	13	26	+100
Število obiskov vseh prireditev	4.916	8.864	+80,3
Obisk prireditev za mlade	4.360	7.442	+70,7
Obisk prireditev za odrasle	556	1.422	+155,8
Prirast gradiva	3.117	3.193	+2,4
Nakup gradiva	2.784	2.854	+2,5

Tabela: Podrobnejša primerjava nekaterih kazalnikov s predhodnim letom

	OBISK			IZPOSOJA		
	2021	2022	obisk na prebivalca 2022	2021	2022	izposoja na prebivalca 2022
Laško	39.450	39.332	4,8	102.175	103.207	11,5
Radeče	13.738	15.713	3,8	38.956	42.099	10,1
Rimske Toplice	9.132	10.379	5,5	27.313	28.453	14,9
Jurklošter	883	905	1,3	1.486	1.534	2,2
Šentrupert	661	1.000	1,4	1.418	1.630	2,3
Zidani M.	132	115	0,2	777	641	0,9
PPK	304	368		1.302	1.505	
SKUPAJ	64.300	67.812	3,9	173.427	179.069	10,4

Prirast knjižničnega gradiva se je glede na l. 2021 zvišal za 2,4 %, nakup pa za 2,5 %.

Število aktivnih članov se je znižalo za 2,4 %.

Obisk knjižnice zaradi izposoje na dom in čitalnice se je skupno zvišal za 5,4 % (v Radečah za 14,3 %, Rimskih Toplicah za 13,6 % in izposojevališčih za 20,8 %), znižal se je v Laškem za 0,3 %.

Izposoja na dom skupaj s čitalnico se je zvišala za 3,2 % (v Laškem za 0,7 %, Radečah za 8,1 %, Rimskih Toplicah za 4,2 %, v izposojevališčih za 4,4 %). in na PPK za 15,6 %.

Število vseh prireditev skupaj se je v letu 2022 zvišalo za 54,5 %, obisk pa za 80,3 %.

6 GOSPODARNOST IN UČINKOVITOST POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN NEKATERA SLOVENSKA POVPREČJA

Knjižnica Laško dosega Strokovne standarde in priporočila za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) **v sledečih deležih:** pri prostorih okrog 50 % (2.064 m²; v oklepaju so vrednosti, ki bi jih morali dosegati po standardih), pri zaposlenih 63 % (14,5), pri zalogi knjižničnega gradiva 100 %, pri prirastu letnih novosti 66,6 % (250 knjig na 1.000 prebivalcev = 4.280) in odprtosti knjižnic 100 % (če ne upoštevamo izposojevališč, ki so posebna organizacijska oblika kot postajališča premične zbirke). Standard govori o 40-odstotni včlanjenosti občanov. Dosegamo ga v 55,5 % (BibSist). Dejanska uporaba knjižnice s strani občanov je prek prireditve, izposoje prek družinskih članov in še uporabe drugih storitev, ki se računalniško ne evidentirajo, precej višja.

V poročilu za leto 2021 smo navedli, da bomo naknadno navedli primerjavo naših in slovenskih statističnih podatkov za leto 2021.

V vseh slovenskih splošnih knjižnicah je bilo 1.228 zaposlenih, v Laškem pa 9,2.

- izposoja na dom je na slovenskega knjižničnega delavca znašala 15.303, na našega 17.451
- število obiskov (vključno s prireditvami) v knjižnici je bilo na slovenskega knjižničnega delavca 5.757, na našega 7.536.
- slovenski knjižnični delavec je kupil in obdelal 326 enot novosti, naš pa 338,
- slovenski knjižnični delavec je (vključno z otroškimi) opravil 12,5, prireditve, naš pa 23,9.

Primerjava 2021 (slovenske splošne knjižnice) in 2022 (Knjižnica Laško) je naslednja:

V vseh slovenskih splošnih knjižnicah je bilo 1.228 zaposlenih, v Laškem pa 9,2.

- izposoja na dom je na slovenskega knjižničnega delavca znašala 15.303, na našega 17.778
- število obiskov (vključno s prireditvami) v knjižnici je bilo na slovenskega knjižničnega delavca 5.757, na našega 8.327.
- slovenski knjižnični delavec je kupil in obdelal 326 enot novosti, naš pa 347,
- slovenski knjižnični delavec je (vključno z otroškimi) opravil 12,5, prireditve, naš pa 37.

Glede na standarde, predstavljene v uvodu tega poglavja, lahko rečemo, da poslujemo učinkovito in gospodarno. To še dodatno potrjujejo statistični podatki glede na zaposlenega v knjižnici, tako za primerjavi let 2021 med sabo ter 2021 in 2022. Lahko rečemo, da smo v slovenskem prostoru nadpovprečno učinkoviti. Ob naših opozorilih, da bi nujno potrebovali enega zaposlenega več, velja omeniti, da bi tudi v takšni situaciji, glede na trenutne rezultate, tako rekoč pri vseh kazalnikih presegali slovenska povprečja. Najbolj si želimo, da bi lahko v bodoče naše poslanstvo opravljali v polnem obsegu, brez omejevalnih dejavnikov, kakršnega je predstavljala epidemija koronavirusa, in s pogoji za delovanje (prostor, zaposleni, prirast), ki bi se čim bolj približali standardom.

7 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA NADZORA

V zavodu obstajajo ločenost funkcij odobravanja, evidentiranja in izvajanja, interna pravila v večjem delu poslovanja in delovanja knjižnice, imamo redne sestanke s poročanji. Izvajamo notranjo kontrolo poslovanja. V letu 2022 smo posodobili akt o sistemizaciji in za lokalni program kulture na novo opredelili dolgoročne cilje našega delovanja.

Še vedno obstajajo velika tveganja na nekaterih področjih v zvezi s prostori, tudi na kadrovskem področju in pa pri financiranju.

8 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER NISO BILI DOSEŽENI CILJI

V preteklem letu se je izkazalo, da smo si številčne cilje našega delovanja zastavili preveč optimistično. Tako nismo desegli načrtovanega pri številu aktivnih članov, izposoji in obisku, čeprav smo precej presegli predlanske rezultate. Smo pa močno presegli načrt pri prireditveni dejavnosti. Očitno vrnitev

statističnih kazalcev na predkoronski nivo ne bo tako hitra, kot bi si želeli. Vzrokov za to ne vidimo v našem slabem delu, ampak v do neke mere spremenjenem odzivanju naših uporabnikov, pa tudi nezadostno izpolnjenih pogojev za naše delovanje.

Neuspešni smo bili najbolj izrazito na prostorskem področju. Situacija glede povečanja prostorov knjižnice v Laškem se namreč tudi v letu 2022 ni spremenila, razen proti koncu leta, ko so se začele aktivnosti glede idejne zasnove za nove prostore na območju Jeršetove hiše, vendar je prihodnost teh postopkov zaradi zamenjave občinskega vodstva v Laškem negotova. Si pa bolj intenzivno dogajanje na tem področju, pa tudi glede eventuelne uvedbe potujoče knjižnice na našem območju, obetamo v prihodnje. Prav tako niso bile dorečene druge pomembne strateške odločitve glede prostorov (obnavljanje Laškega dvorca, dodatno skladišče, ureditev knjižničnega vrta za prireditve). Naša relativna neuspešnost na tem področju je odvisna tudi od ustanovitelja, ki je prvenstveno odgovoren za zagotavljanje prostorskih in drugih pogojev za knjižnično javno službo.

Tudi letos še nismo pripravili novega strateškega načrta. Sicer smo opredelili naše osnovne dolgoročne razvojne cilje za potrebe lokalnega programa kulture, lastnega celovitega dokumenta pa nismo pripravili in ostaja prioriteta letošnjega leta.

Že zgoraj smo opozorili, da določena področja dela že leta ostajajo neizpolnjena v celoti. Najbolj izrazito je to za našeta področja, ob njih pa bi veljalo omeniti še vsaj domoznanstvo, vseživljenjsko učenje, delo z uporabniki ipd. na vseh teh področjih naše ideje in potrebe uporabnikov močno presegajo naše kadrovske zmogljivosti. Kot smo že omenili, je dejstvo, da že za izpolnjevanje osnovnih letnih programov potrebujemo dodatno zaposlitev strokovnega delavca (bibliotekarja), kaj šela za izboljšave, napredek in uvajanje novih storitev.

Kadrovska podhranjenost je tako glavno pojasnilo za nedosežene cilje v letu 2022, ki smo si jih zadali v letnem delovnem načrtu.

9 NAŠA KNJIŽNICA V OKOLJU

Oziraje na preteklo leto delovanja ustanove, kakršna je Knjižnica Laško, bi seveda rad poudaril kaj izstopajočega – kakšno novost, kaj je bilo drugače, boljše kot prej, kje so bili statistični podatki našega dela višji ipd. Tak motiv je seveda ustrezen in prav je vedno stremeti k boljšemu. Na drugi strani pa ne smemo zanemariti dejstva, da **knjižnična javna služba** ni dejavnost kratkega daha. Je **zakonsko določena storitev za vse prebivalce**, velik del njenega delovanja pa je **redna dejavnost**, ki jo posamezna knjižnica lahko opravlja boljše ali slabše.

Zaposleni v Knjižnici Laško si prizadevamo za čim boljše delovanje. Da je temu res tako, lahko sklepamo po zelo pozitivnih vsakodnevnih odzivih naših uporabnikov, v prazničnem času ob koncu leta 2022 pa so o tem pričala številna darila pozornosti in zahvale, ki so se nabirala pod našimi smrečicami. Izredno cenimo takšen odziv, nam veliko pomeni in smo zanj hvaležni. Zavedamo se, da je **naše dobro delo osnovna naloga splošne knjižnice**. Da smo vedno tu za naše obiskovalce – odprti, dostopni, prijazni, ustrezljivi, človeški. Morda je bilo to še toliko bolj pomembno v preteklem letu, ko se je družba po koroni spet v celoti odprla, in v času, ko informacije pridobivamo drugače kot pred leti, ko sodobna tehnologija vpliva na zmanjševanje pristnih človeških stikov in nam jemlje čas za branje knjig. Dolžni smo čim bolje opravljati naše poslanstvo tudi v letu, kakršno je bilo lansko – ko so veliko začasnih in stalnih kadrovske sprememb ter vedno večja prostorska stiska v osrednji knjižnici v Laškem močno vplivali na naše delovanje.

Ob rednem delu, katerega praktično vsi statistični kazalniki so se lani povišali v primerjavi s predlanskim letom, pa se vedno trudimo še za nekaj več. Zaposlenim so nam v spominu najbolj ostali sledeči dogodki in aktivnosti lanskega leta, ki bi jih želeli izpostaviti:

- številne aktivnosti in uspešen zaključek obsežnega **projekta Čebela BERE med!** (vključno z izdajo priročnika Enostavna uporaba e-storitev), za katerega smo na razpisu za najboljše projekte splošnih knjižnic prejeli 90 točk od 100;
- aktivnosti in dogodki ob 100-letnici Planinskega društva Laško v sklopu **Leta planinstva v Laškem**;
- **odmevne prireditve** – če omenimo samo predstavitev avtobiografije ddr. Jožeta Mačka, pogovor z Aljošo Bagolo in osrednjo prireditev Bralne značke za odrasle v Kulturnem centru z Lilijano Klemenčič, Janezom Škofom in Marjanom Staničem, lurški koncert Andreje Zakonjšek Krt v Rimskih Toplicah ter prireditev ob 20-letnici prostorov Knjižnice Radeče;
- številne kvalitetne in zelo dobro obiskane **dejavnosti in prireditve za otroke**.

Ob vsej požrtvovalnosti in predanosti zaposlenih pri realizaciji naštetega se za vse omenjeno zahvaljujemo za razumevanje, pomoč in sodelovanje ustanoviteljema Občini Laško in Občini Radeče, osnovnim šolam, vrtcema, posameznikom, donatorjem, drugim organizacijam in obema celotnima lokalnima skupnostma, v kateri je naše delovanje tako močno vpeto. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da je naša knjižnica tudi prostor vsakodnevnega učenja, osebne rasti, izzivov, spoznavanja novih in "starih" ljudi, tkanja poznanstev in prijateljstev, prostor topline, nasmehov, prijaznih besed, klepetov in dobrih pogovorov.

V Knjižnici Laško stalno razmišljamo o napredku, izboljšavah in novostih ter počnemo precej, česar rezultati še niso vidni. Zavedamo se svojih omejitev – prostorskih, finančnih, kadrovskih. A ne glede na to stremimo k boljšemu in pripravljeni smo, da v našem delovanju stopimo na naslednjo stopnico.

Za zaključek poslovnega poročila pa vendarle nanizajmo še nekaj ilustrativnih poudarkov našega dela, saj so glede na vse okoliščine precej pomenljivi. Lani so imele vse naše knjižnice (osrednja knjižnica v Laškem, krajevni knjižnici v Rimskih Toplicah in Radečah ter izposojevališča v Jurkloštru, Šentrupertu in Zidanem Mostu ter delež PPK na postajališčih v radeški občini) skupno **3.800 aktivnih članov**, kar pomeni, da je bilo formalno aktivnih v naših knjižnicah več kot **22 % občanov**. Beležili smo cca **77.300 fizičnih obiskov** (tudi tu je dejanska številka višja), kar pomeni več kot **250 vsak dan** (ko so bile knjižnice odprte). **Izposojenih oz. uporabljenih je bilo malo več kot 179.000 enot knjižničnega gradiva**, za katerega bi občani po naši povprečni lanski nabavni ceni na enoto (vključujoči popuste) **plačali 3.938.000 eur**. Organizirali smo **340 prireditev za odrasle in otroke**, ki jih je **obiskalo 8.864 občanov**.

direktor Knjižnice Laško
Matej Jazbinšek

Priloga:
Obrazložitev investicij Knjižnice Laško v letu 2022

Tabela: Investicije Knjižnice Laško v letu 2022

Investicije in investicijsko vzdrževanje	višina sredstev	seznam investicij
Občina Laško	1.636,68	- 1 sesalec WD 6 P s V-30/6/22/T (Laško) - 2 knjižna regala v=90 cm s 3 policami (Laško) sofinancirane investicije: - 1 računalnik z monitorjem (projekt IKT Ministrstva za kulturo) (Rimske Toplice)
Občina Radeče	1.000,00	- 1 reklamni napis za Knjižnico Radeče
Ministrstvo za kulturo - projekt IKT	710,00 (Rimske Toplice) (del projekta je sofinanciranje z lastnimi sredstvi ter sredstvi Občin)	- 1 računalnik z monitorjem (Knjižnica Rimske Toplice)
Lastna sredstva	833,53 (Laško 15,73; Radeče 817,80)	- 1 reklamni napis za Knjižnico Radeče sofinancirane investicije: 1 računalnik z monitorjem (Knjižnica Rimske Toplice)
Skupaj Investicije in investicijsko vzdrževanje	4.180,21	

Razdelitev financiranja obsežnih investicij v l. 2022 je razvidna iz zgornje tabele.

Izpostavljam investicije, ki so bile sofinancirane iz različnih virov:

- projekt IKT Ministrstva za kulturo v višini 912,70 eur: 1 računalnik z monitorjem (Rimske Toplice) (ministrstvo: 710,00 eur; Občina Laško: 186,97 eur; lastna sredstva: 15,73 eur);

- reklamni napis za Knjižnico Radeče: 1.817,80 eur (Občina Radeče: 1.000,00 eur; lastna sredstva: 817,80 eur)

BILANCA STANJA na dan 31. 12. 2022

SREDSTVA

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Konti skupine 00,01,04,05

NOVE NABAVE OSNOVNIH SREDSTEV:

V letu 2022 sta Knjižnica Laško in Knjižnica Radeče skupaj kupili za **4.180,21 EUR** novih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev v razredu 0. V to vrednost ni vključena nabava knjižnega in neknjižnega gradiva.

Knjižnica Laško je v letošnjem letu kupila za 2.362,41 EUR osnovnih sredstev.

Na oddelku za odrasle v Laškem je bilo zaradi vse večjega obsega gradiva potrebno dokupiti dva nova knjižna regala s policami v skupni vrednosti 1.190,23 EUR. Za namene lažjega čiščenja je knjižnica nabavila še nov sesalnik Karcher v vrednosti 259,48 EUR. Za nakup teh sredstev smo v celoti prejeli namenska denarna sredstva Občine Laško.

Za **Knjižnico Rimske Toplice** smo v letu 2022 pri Teal Laško kupili 1 nov računalnik Dell z monitorjem in programsko opremo Office 2021 v skupni vrednosti 912,70 EUR. Oboje smo kupili z namenskimi sredstvi za IKT opremo od Ministrstva za kulturo v višini 710 EUR, s sredstvi Občine Laško v višini 186,97 EUR, medtem ko smo preostanek 15,73 EUR pokrili z lastnimi sredstvi v obliki stroška amortizacije na 46.

Za **Knjižnico Radeče** smo v letošnjem letu kupili le eno novost, in sicer je bilo potrebno na zunanosti stavbe nadomestiti že povsem dotrajan napis z imenom Knjižnice Radeče. Njegova nabavna vrednost je znašala 1.817,80 EUR. Od tega je 1.000 EUR prispevala Občina Radeče, preostanek pa smo pokrili z lastnimi sredstvi preko stroška amortizacije v breme sklada.

IZLOČITVE OSNOVNIH SREDSTEV:

V letu 2022 smo samo v Laškem **odpisali opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva** v celotni nabavni vrednosti 5.931,73 EUR. Vsa sredstva so bila že v celoti amortizirana in niso več izkazovala sedanje vrednosti. Od opreme smo odpisali zastarel računalniški program MS Office XP za 5 računalnikov, glasbeni stolp, CD player, LCD projektor, dva sesalnika Numatic, en tiskalnik HP, DVD predvajalnik in LCD televizor.

Od drobnega inventarja pa reflektorsko luč, preprogo: umetno travo in mobilni telefon Alcatel, ki se je uporabljal v izposoji.

V Radečah v letošnjem letu nismo izločevali osnovnih sredstev.

NABAVA KNJIŽNEGA IN NEKNJIŽNEGA GRADIVA V RAZREDU 0:

V razredu 0, med opredmetenimi osnovnimi sredstvi – drobnim inventarjem s 100 % odpisom, vodimo tudi knjižno in neknjižnega gradivo. Iz tega razloga to gradivo ni neposredno razvidno v izkazu uspeha in realizaciji, ki spremlja skupini prihodkov na 76 in odhodkov na 46. V realizaciji ostaja razviden tisti del nabave knjižničnega gradiva, ki se nanaša na časopise in revije ter zakup podatkovnih baz.

Iz enakega razloga tudi namenska sredstva oz. dotacije ministrstva in obeh občin za nabavo knjižnega in neknjižnega gradiva spremljamo v skupini 98, ki ni razvidna v realizaciji. Medtem ko v realizaciji na prihodkih skupine 76 še vedno ostaja pripadajoč del dotacij za nabavo revij in podatkovnih baz. Slednje vodimo kot odhodke poslovnega leta v skupini 46.

Razliko med pridobljenimi dotacijami in večjo nabavo knjižnega in neknjižnega gradiva krijemo s tekočimi lastnimi sredstvi, ki so del lastnih prihodkov skupine 76 in na drugi strani ta strošek nabave iz lastnih virov v obliki stroška amortizacije umestimo med odhodke na 46. Z namenom lažjega spremljanja nabave celotnega knjižnega in neknjižnega gradiva smo pod tabelo realizacije pripravili dodatno tabelo, ki se nanaša na nabavo in financiranje knjig, neknjižnega gradiva in investicij v osnovna sredstva v celoti.

V letu 2022 se je **nabava knjig in neknjižnega gradiva** v razredu 0 nekoliko zvišala glede na lansko leto, in sicer je znašala 62.030,29 EUR. Knjižnica Laško je nakupila gradivo v skupni vrednosti 46.482,76 EUR, Knjižnica Radeče pa v vrednosti 15.547,53 EUR. Občina Laško je za knjižno in neknjižno gradivo prispevala denarna sredstva v vrednosti 25.218,61 EUR, Občina Radeče pa 8.456,25 EUR.

Tudi **Ministrstvo za kulturo** nam je namenilo nekoliko več sredstev za knjižno in neknjižno gradivo, in sicer za Laško 15.406,10 EUR, za Radeče pa 4.905,78 EUR. Z **lastnimi sredstvi** smo letos kupili za 5.858,05 EUR knjižnega gradiva v Laškem, kar izkazujemo v obliki stroška amortizacije v skupini 46. Knjižnici v Radečah pa smo v letu 2022 namenili 2.185,50 EUR lastnih sredstev za nakup knjižnega gradiva.

Izvedli smo tudi vsakoletni **odpis knjižnega in neknjižnega gradiva**, ki zmanjšuje zalogo knjižničnega gradiva v razredu 0 in je bil letos precej manjši kot v preteklih letih. Odpisali smo gradivo v skupnem znesku 3.335,80 EUR. Odpisano gradivo smo ocenili kot zastarelo ali poškodovano. Na strani Laškega smo tako odpisali za 2.494,89 EUR gradiva, na strani Radeč pa le za 840,91 EUR tega gradiva.

Med osnovna sredstva oz. drobni inventar smo tako po vseh nabavah in odpisih skupno zavedli **povečanje nabavne vrednosti zaloge knjig** z lanskimi 1.479.120,80 EUR na letošnjih 1.534.737,63 EUR in **povečanje zaloge neknjižnega gradiva** z lanskimi 97.009,53 EUR na 100.087,20 EUR.

V enaki vrednosti smo na drugi strani povečali vrednost popravka vrednosti zaloge knjig in neknjižnega gradiva. Tako je sedanja vrednost drobnega inventarja, knjižnega in neknjižnega gradiva enaka 0.

Vrednost razreda 0, ki je enaka vrednosti sklada sredstev v upravljanju v podskupini **980** in predstavlja naše obveznosti za osnovna sredstva v razredu 0, se je ob novih nabavah in odpisih ter obračunani amortizaciji skupno zmanjšala s 403.558,87 EUR na 376.440,31 EUR.

Obračunana celotna **amortizacija** iz registra osnovnih sredstev v znesku 31.298,77 EUR (28.978,54 EUR za stroškovno mesto Laško in 2.320,23 EUR za Radeče) je na strani Laškega skoraj v celotnem znesku 28.962,81 EUR bremenila sklad sredstev v upravljanju (v skupini 98) in ga zmanjšala za to razliko. Preostanek 15,73 EUR smo pustili v obliki stroška amortizacije na 46, in to v znesku, za katerega smo kupili računalnik v Rimskih Toplicah s tekočimi lastnimi sredstvi. Na strani Radeč smo zaradi negativnega poslovnega rezultata v celoti bremenili radeški sklad v skupini 98 v znesku 2.320,23 EUR, saj bi dodatni strošek amortizacije na 46 to izgubo le še povečal.

Na dan 31. 12. 2022 je **nabavna vrednost** vseh opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev iz registra osnovnih sredstev za Laško in Radeče (brez nabavne vrednosti knjižnega in neknjižnega gradiva) skupaj znašala 791.432,47 EUR, **sedanja vrednost**, ki je enaka tudi vrednosti sklada v podskupini **980**, pa 376.440,31 EUR. Sedanja vrednost sredstev v upravljanju Občine Laško znaša 372.192 EUR, Občine Radeče pa 4.248,31 EUR.

V skupino 98 - obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje vštevamo tudi **presežke prihodkov preteklih let** v podskupini **985**, ki so se v letu 2022 znižali s 13.360,58 EUR na 12.810,22 EUR in predstavljajo dodaten vir za nakup osnovnih sredstev in pokrivanje izgube tekočega poslovanja. Podrobneje jih bomo razdelili v razdelku D tega poročila. Skupaj s presežki preteklih let skupina **98** izkazuje skupno stanje 389.250,53 EUR (za primerjavo z lanskim letom, ko je bilo stanje 416.919,45 EUR). To so naše celotne obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje od obeh občin.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 10, 11,12,17,19

Stanje gotovine v vseh treh blagajnah **skupine 10**: Laško, Rimske Toplice in Radeče, ki jih knjigovodsko vodimo dnevno, je na dan 31. 12. 2022, skupno znašalo 258,65 EUR.

Stanje denarnih sredstev na računih v **skupini 11** pa je na skupnem transakcijskem računu pri UJP Žalec znašalo 25.413,89 EUR.

V **skupini 12** smo ob koncu leta 2022 izkazovali kratkoročne terjatve do kupcev v vrednosti 182 EUR. Kratkoročne terjatve do posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov v **skupini 14** pa so skupno znašale 31.898,34 EUR. Glavnina tega zneska predstavljajo terjatve do Občine Laško in Občine Radeče za decembrske plače, redno delovno uspešnost in preostanek refundacije za decembrske materialne stroške. Medtem ko 1.010,61 EUR znašajo terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije - ZZZS v zvezi s pričakovanimi refundacijami za bolezni.

V **skupini 17** smo ob koncu leta 2022 izkazovali kratkoročne terjatve do državne institucije Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije – ZPIZ, ki se vodi ločeno od ostalih proračunskih uporabnikov. Kratkoročne terjatve do tega zavoda izkazujemo z naslova invalidnine za zaposleno Ano Jančič v vrednosti 1.421,10 EUR. V isti skupini 17 konec leta izkazujemo tudi 130,50 EUR terjatev do zaposlenih za odtegljaje za članarino DBC pri decembrskih plačah.

Aktivne časovne razmejitve v **skupini 19** so v letu 2022 skupno znašale 3.258,84 EUR. Nanašajo se na vnaprej plačane stroške naročnin nekaterih revij in časopisov ter na plačane stroške zavarovalnih premij v znesku 389,60 EUR, ki niso vezane na koledarsko leto. Večji del 2.334,32 EUR se nanaša na prehodno nezaračunane prihodke za plače v zvezi s projektom LAS, medtem ko znesek 534,92 EUR predstavlja poračun plač v glavnem na Radečah.

Stanje vseh kratkoročnih sredstev v razredu 1, ki ga sestavljajo vse našete skupine 10, 11, 12, 17, 19, je tako ob koncu leta 2022 znašalo 62.563,32 EUR.

Skupna vrednost vseh sredstev v bilanci stanja oz. AKTIVA (razred 0 in 1) znaša 439.003,63 EUR.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

C) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 21, 22, 24 in 29

Skupne kratkoročne obveznosti **razreda 2** so ob koncu leta 2022 znašale 49.753,10 EUR.

Velik del teh obveznosti so predstavljale obveznosti do zaposlenih v **skupini 21**, in sicer v znesku 27.562,76 EUR za decembrske plače. Preostalo večino kratkoročnih obveznosti v **skupini 22** pa smo ob koncu leta dolgovali različnim dobaviteljem v skupnem znesku 11.420,39 EUR.

Če naštejemo nekaj naših večjih dobaviteljev, smo največ, 2.688,77 EUR, dolgovali Študentski založbi Beletrina za uporabnino Biblos in dostop do e-knjig, DRM zaščito in posebej nakup e-knjig. Sledi obveznost do podjetja Adriaplin za ogrevanje enote Laško v znesku 1.538,95 EUR in obveznost v višini 560,53 EUR do Pošte Slovenije.

Omenimo lahko tudi enega največjih dobaviteljev knjižničnega gradiva, do katerega smo konec leta 2022 izkazovali večji dolg, podjetja Mladinska knjiga trgovina d.o.o., v znesku 1.085,82 EUR. Prav tako smo izkazovali večjo obveznost v znesku 500 EUR do priznanega izvajalca prireditve ob dnevu reformacije v Kulturnem centru, Janeza Škofa s spremljevalci.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v **skupini 23** so konec leta skupno znašale 2.178,06 EUR, pri čemer gre v glavnem za obveznosti do naših pogodbenih delavcev v izposojevališčih Zidani Most, Jurklošter in Šentrupert ter računovodskih storitev zaradi nadomeščanja porodniške odsotnosti.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so obveznosti do posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov v **skupini 24** in so skupaj znašale 292,06 EUR. Ministrstvu za javno upravo – MJU smo ob koncu leta tako dolgovali 32 EUR, Upravi za javna plačila RS – UJP 13,37 EUR, Občini Laško za režijske stroške 146,69 EUR, 100 EUR Osnovni šoli Dramlje za uprizoritev otroške predstave, 5 EUR Centralni tehnični knjižnici in 7 EUR Knjižnici Sevnica.

Konec leta 2022 smo prav tako izkazovali pasivne časovne razmejitev v **skupini 29**, ki predstavljajo odložene prihodke v skupnem znesku 8.299,83 EUR, za katere smo vnaprej pridobili denarna sredstva, a jih njihovo pripoznavanje uvršča med poslovne koristi prihodnjega obdobja. Znesek 6.273,28 tako predstavlja vnaprej zaračunane članarine in izlete v zvezi z Univerzo za tretje življenjsko obdobje, ki so vezane na študijsko leto, in se bo del teh aktivnosti izvajal še v letu 2023.

Uporabniki storitev univerze članarino in določene druge stroške plačajo v enkratnem znesku in koristijo v obeh letih. Znesek 2.026,55 EUR pa se nanaša na preplačane dotacije za plače s strani Laškega v letu 2022, ki se bodo poračunale v letu 2023.

D) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Konti skupine 98 (980 in 985)

Skupino 98 predstavljajo obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od obeh ustanoviteljev, Občine Laško in Občine Radeče ter znašajo skupno 389.250,53 EUR (lansko leto 416.919,45 EUR).

Skupino 98 sestavljata sklad sredstev v upravljanju (podskupina 980) v znesku 376.440,31 EUR, ki vrednostno ustreza sedanji vrednosti vseh opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev v razredu 0 (vključno s sedanjo vrednostjo vseh knjig in neknjižnega gradiva) ter nerazporejen presežek prihodkov preteklih let (podskupina 985) v vrednosti 12.810,22 EUR.

Presežek prihodkov preteklih let nam zagotavlja nerazporejen fond oz. rezervo, v katero se stekajo vsakoletni presežki ob koncu poslovnega leta. Namen teh presežkov je, da z njimi lahko pokrivamo morebitno tekočo izgubo poslovnega leta in nabavljamo osnovna sredstva, za katera nismo prejeli ustreznih namenskih sredstev v obliki dotacij. Tovrstno pokrivanje nakupa osnovnih sredstev sorazmerno zmanjšuje rezervo oz. kumulativni presežek prihodkov preteklih let podskupine 985. Ob ugotovljenem pozitivnem poslovnem rezultatu, pa se mu vsakokrat pripiše tudi vrednost ugotovljenega presežka prihodkov ob koncu leta.

Znotraj presežka prihodkov preteklih let v letu 2022 odpade na Laško 11.582,25 EUR presežka, na strani Radeč pa se zaradi ugotovljene izgube v višini 814,37 EUR ta presežek zmanjša iz 2.860,14 EUR na 1.227,97 EUR. Poleg izgube se letos s tega naslova delno pokrije še nabava osnovnega sredstva – reklamnega napisa v znesku 817,80 EUR, da s stroškom amortizacije ne bi dodatno bremenili že tako negativnega poslovnega rezultata v izkazu uspeha na strani Radeč.

V letu 2022 je knjižnica za nakup novih opredmetenih osnovnih sredstev od Občine Laško prejela namenska sredstva za investicije v znesku 1.636,68 EUR in od Občine Radeče 1.000 EUR. Presežne nabave pa smo pokrili na prej omenjen način.

Od Ministrstva za kulturo smo v letošnjem letu prejeli 710 EUR za nakup IKT opreme – računalnika Dell s programsko opremo v Rimskih Toplicah.

Skupna vrednost obveznosti do virov sredstev oz. PASIVE v bilanci stanja je 439.003,63 EUR in je vrednostno enaka aktivni.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

– DOLOČENIH UPORABNIKOV

A) PRIHODKI

Konti podskupin 760,761

Celotni prihodki pridobljeni v letu 2022 so znašali 385.004,23 EUR (Laško 304.361,85 EUR in Radeče 80.642,38 EUR). To je tudi vrednost knjigovodsko izkazanih prihodkov na AJPES-u. V to vrednost ni vključen velik del denarnih dotacij za knjige in neknjižno gradivo ter ostale investicije, ki jih prejemamo od obeh občin in Ministrstva za kulturo ter se vodijo v skupini 98 kot namenska sredstva. Zato za bolj enostavno primerjavo s celotnimi načrtovanimi sredstvi v ta namen združujemo podatke iz skupine 76 in 98.

Tako ugotovimo, da so **celotna denarna sredstva**, pridobljena v letu 2022, znašala 448.610,93 EUR (Laško 353.606,52 EUR in Radeče 95.004,41 EUR) in so bila na strani Laškega nekoliko nižja od načrtovanih – 355.770,52 EUR in malce višja od načrtovanih na strani Radeč – 94.594,30 EUR. Pridobljeni in načrtovani prihodki so bili nekoliko višji od preteklih let zaradi pričakovanega dviga splošne ravni cen gradiva, storitev, plač in še posebej energentov. Obenem je zaradi sprostitve po epidemiji virusa covid-19 naša knjižnica v vseh svojih enotah pričela izvajati večino svojih načrtovanih prireditvev za otroke in odrasle.

Največji prihodek predstavljajo dotacije iz proračuna obeh občin. Na strani **Občine Laško** ta znesek znaša 311.184,92 EUR in vključuje namenske dotacije za knjige, neknjižno gradivo in revije v skupni vrednosti 33.000 EUR, sredstva za plače v višini 216.154,92 EUR in sredstva, pridobljena za pokritje materialnih stroškov, v višini 61.000 EUR. Plače smo v letošnjem letu realizirali nekoliko pod načrtovanimi. Razlog za to je bila ena daljša bolniška odsotnost in dve porodniški odsotnosti ter njuno nadomeščanje, pri čemer se je eno nadomeščanje prekinilo v obliki zaposlitve in se nadaljevalo preko pogodbenega dela.

V skupno vrednost prihodkov Občine Laško so vključena še dodatna sredstva za prireditve v vrednosti 1.030 EUR, ki smo jih v letu 2022 ponovno uspešno izvedli, niso pa vključene dotacije za investicije v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva v znesku 1.636,68 EUR, slednje se izkazujejo v skupini 98, poleg namenskih sredstev za knjige in neknjižno gradivo. Vseh denarnih sredstev Občine Laško je bilo skupaj za 312.821,60 EUR.

Prihodki Občine Radeče so v tem letu znašali 84.061,06 EUR in so za 1.261 EUR presegali načrtovane. V glavnem so bili namenjeni plačam (57.560,17 EUR), knjižničnemu gradivu (10.000 EUR) in nekoliko višjim materialnim stroškom (16.200,89 EUR). 300 EUR smo prejeli še dodatnih sredstev za izvedbo prireditvev v Radečah in 1.000 EUR namenskih sredstev za investicijo - napis nad vhodom knjižnice Radeče.

Tako smo v letošnjem letu od Občine Radeče v celoti prejeli 85.061,06 EUR. Pri tem omenimo, da se namenska sredstva za nakup knjig in neknjižnega gradiva ter za investicije

sicer vodijo v skupini 98 in da sredstva Občine Radeče, prejeta neposredno za delovanje Posavske potujoče knjižnice - PPK, vodi Valvasorjeva knjižnica Krško, zato teh sredstev ne prikazujemo v naših računovodskih izkazih.

Poleg navedenega je knjižnica od **Ministrstva za kulturo** prejela pogodbeno sredstva za knjižno in neknjižno gradivo v skupnem znesku 25.122 EUR, kar je nekoliko več kot v lanskem letu. **Knjižnica Radeče** je tako za nakup knjižničnega gradiva s strani ministrstva prejela 7.045,80 EUR, pri čemer smo del teh sredstev 1.250 EUR namenili nabavi knjižnega gradiva za Posavsko potujočo knjižnico.

Knjižnica Laško pa je od Ministrstva za kulturo prejela 18.076,20 EUR.

Del teh sredstev – skupno 3.560,12 EUR, ki pokriva stroške revij in podatkovnih baz za Laško in Radeče, izkazujemo v prihodkih skupine 76. Prav tako 1.250 EUR za nabavo knjižnega gradiva neposredno za PPK. Preostali del ministrskih sredstev, ki se nanaša na knjige in neknjižno gradivo, pa izkazujemo v skupini 98 med namenskimi sredstvi za nabavo osnovnih sredstev.

Doseženi skupni **lastni prihodki** v znesku 12.282,65 so v letu 2022 celo rahlo presegli načrtovane. Gre za lastne prihodke iz naslova članarin, zamudnin, opominov, kopiranja in prihodkov, pridobljenih s prodajo lastnih publikacij, promocijskih vrečk in najemnin. Laško je ustvarilo 9.385,10 EUR, Radeče pa 2.897,55 EUR lastnih prihodkov. Sem spadajo tudi donacije podjetij iz lokalnega okolja, ki smo jih zaprosili za denarno pomoč pri izvedbi otroške bralne akcije in lurskega koncerta v Rimskih Toplicah. Bili smo uspešni in pridobili 1.150 EUR v Laškem in 300 EUR v Radečah. Vsa pridobljena lastna sredstva smo namenili nakupu knjižnega in neknjižnega gradiva, pokritju materialnih stroškov in na strani Laškega razlike pri nabavi investicijskih sredstev za katere nismo prejeli zadostnih namenskih sredstev.

Prodaja vrečk, lastnih publikacij, predvsem pa v zadnjih letih najemnine prostorov Knjižnice Radeče za izvedbo lokalnih in državnih volitev, predstavljajo naše edine **tržne prihodke** znotraj poslovanja Knjižnice Laško in Radeče. V Letošnjem letu jih je ustvarila le knjižnica v Radečah z najemninami v znesku 420 EUR.

Posebej moramo omeniti še **prihodke projekta LAS** v znesku 2.334,32 EUR, ki so sicer zavedeni kot prihodek leta 2022 in krijejo del plač zaposlene, ki je delovala na tem projektu, a nam v tem letu še niso bili izplačani, zato njihovo poplačilo pričakujemo v letu 2023.

Ločeno od lastnih prihodkov na strani Laškega izkazujemo še lastne prihodke z naslova **Univerze za tretje življenjsko obdobje - UTŽO**, saj smo v ta namen uvedli posebno prihodkovno in stroškovno mesto. Ti prihodki so pridobljeni z zaračunavanjem tečajev, izletov in članarin uporabnikom teh storitev. 3.000 EUR pa smo znotraj prihodkov UTŽO pridobili še od Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Skupno so v letu 2022 prihodki UTŽO znašali 5.475 EUR, vendar smo neporabljen del teh sredstev preko konta 29 prenesli v prihodnje obdobje 2023, saj obveznosti študijskega leta

niso enake koledarskim in tako med prihodki UTŽO prikazujemo le prihodke v višini 3.490,27 EUR.

B) ODHODKI

Konti podskupin 460, 461, 462, 464, 465, 468

Celotni odhodki v izkazu uspeha za potrebe AJ PES so v letu 2022 znašali 384.709,27 EUR (Laško 303.252,52 EUR, Radeče 81.456,75 EUR). Z naslova nabave investicij v skupni vrednosti 4.180,21 EUR se med temi odhodki v skupini 46 vodi le še 15,73 EUR odhodkov, ki kot strošek amortizacije predstavljajo del nabave osnovnega sredstva iz lastnih tekočih sredstev. Prav tako se med odhodki na 46 vodi le del nabave knjig in neknjižnega gradiva v višini 8.043,55 EUR, ki smo ga kupili z lastnimi sredstvi. Preostanek nabave gradiva 53.986,74 EUR se vodi v razredu 0 in pokrije z namenskimi sredstvi za nabavo knjižnega in neknjižnega gradiva v skupini 98, torej ni del izkaza uspeha. Vsa sredstva za nabavo knjig, neknjižnega gradiva, revij in podatkovnih baz so v letu 2022 sicer znašala 74.915,55 EUR.

Naposled ugotovimo, da so **celotna porabljena denarna sredstva** v letu 2022 znašala 442.860,49 EUR, kar je nekoliko manj od načrtovanih 450.364,82 EUR. Razlogi so enaki kot pri razlagi prihodkov tega obdobja.

Porabljena denarna sredstva so na strani Laškega tako znašala 346.223,91 EUR, precej pod načrtovano porabo 355.770,52 EUR. Na strani Radeč pa so znašala 96.636,58 EUR, kar presega načrtovano porabo 94.594,30 EUR. V te vrednosti so vključeni tako odhodki za nabavo vseh osnovnih sredstev, pa tudi knjig in neknjižnega gradiva.

Največji denarni strošek knjižnice predstavljajo plače in drugi osebni prejemki zaposlenih, ki znašajo 276.063,58 EUR (62,34 % celotnih stroškov). Sledijo stroški nabave knjižničnega gradiva v višini 74.915,55 EUR (16,92 % celotnih stroškov). Tako preostale stroške (20,74 % celotnih stroškov) predstavljajo programski in neprogramski stroški ter stroški posameznih projektov.

C) POSLOVNI IZID

Razlika med celotnimi prihodki in odhodki, kot jih prikazuje AJ PES, izkazuje skupen pozitiven poslovni rezultat oz. presežek prihodkov nad odhodki letošnjega leta v skupni vrednosti 294,96 EUR. Na strani Knjižnice Laško letos izkazujemo presežek v vrednosti 1.109,33 EUR, na strani Knjižnice Radeče pa izgubo oz. primanjkljaj v višini 814,37 EUR.

Računovodsko ugotovljen presežek na strani Laškega, s katerim vsakokrat povečamo rezervo – skupen presežek prihodkov preteklih let na kontu 985 –, smo tudi v letu 2022 zmanjšali za ustrezen znesek davka od dohodka pravnih oseb (DDPO). DDPO je letos znašal 27,52 EUR.

Na strani Laškega je znižal pripis poslovnega rezultata k presežkom preteklih let na 1.081,81 EUR, na strani Radeč pa davek zaradi ugotovljene izgube ni vplival na rezultat.

Skupni presežek preteklih let obeh občin se je tako znižal iz lanskih 13.360,58 EUR na 12.810,22 EUR (Knjižnica Laško ima trenutno 11.582,25 EUR presežkov prihodkov preteklih let, Knjižnica Radeče pa le 1.227,97 EUR).

IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

Knjižnica Laško ni zadolžena, zato se na izkazu financiranja določenih uporabnikov izkazuje le letošnje *povečanje* denarnih sredstev na računih v višini 12.696,36 EUR. Povečanje denarnih sredstev je izkazano v Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (razlika med skupinama 79 in 49).

Pripravila:

Nina Mlakar, univ. dipl. ekon.

Laško, 24. 2. 2023

